अनुक्रमणिका.

जैननित्यपाठसंग्रहविषयक्रमः।

॥ श्री ॥

॥ जैननित्यपाठसंग्रहः ॥

॥ सुप्रभातस्तोत्रम् ॥

श्रीपरमात्मने नमः ॥ यत्स्वर्गावतरोत्सवे यदभवज्जन्माभिषेकोत्सवे यद्दीक्षाग्रहणोत्सवे यदखिलज्ञानप्रकाशोत्सवे । यन्निर्वाणगमोत्सवे जिनपतेः पूजाद्भुतं तद्भवैः सङ्गीतस्तुतिमङ्गलैः प्रसरतां मे सुप्रभातो-

त्सवः ॥ १ ॥ श्रीसन्नतामरकिरीटमणिप्रभाभिराली-
ढपादयुगदुर्धरकर्मदूर । श्रीनाभिनन्दनजिनाजितशं-
भवाख्य ! त्वद्ध्यानतोऽस्तु सततं मम सुप्रभातम् ॥२॥
छत्रत्रयप्रचलचामरवीज्यमान देवाभिनन्दनमुने सु-
मते जिनेन्द्र । पद्मप्रभारुणमणिद्युतिभासुराङ्ग त्व०
॥ ३ ॥ अर्हन् सुपार्श्व कदलीदलवर्णगात्र प्रालेयतार-
गिरिमौक्तिकवर्णगौर । चन्द्रप्रभस्फटिकपाण्डुरपुष्प-
दन्त त्व० ॥ ४ ॥ सन्तप्तकाञ्चनरुचे जिन शीतलाख्य

श्रेयान्विनष्टदुरिताष्टकलङ्कपङ्क । बन्धूकबन्धुररुचे जिनवासुपूज्य त्व० ॥ ५ ॥ उद्दण्डदर्पकरिपो विमलामलाङ्गस्थेमन्ननन्तजिदनन्तसुखाम्बुराशे । दुष्कर्मकल्मषविवर्जित धर्मनाथ त्व० ॥ ६ ॥ देवामरीकुसुमसन्निभ शान्तिनाथ कुन्थो दयागुणविभूषणभूषिताङ्ग । देवाधिदेव भगवन्नरतीर्थनाथ त्व० ॥ ७ ॥ यन्मोहमल्लमदभञ्जनमल्लिनाथ क्षेमङ्करावितथशासन सुव्रताख्य । यत्सम्पदा प्रशमितो नमिनामधेय त्व० ॥ ८ ॥ तापि-

च्छगुच्छरुचिरोज्ज्वल नेमिनाथ घोरोपसर्गविजयन् जिनपार्श्वनाथ। स्याद्वादसूक्तिमणिदर्पणवर्द्धमान त्व०
॥ ९ ॥ प्रालेयनीलहरितारुणपीतभासं यन्मूर्तिमव्ययसुखावसथं मुनीन्द्राः। ध्यायन्ति सप्ततिशतं जिनवल्लभानां त्व० ॥ १० ॥ सुप्रभातं सुनक्षत्रं माङ्गल्यं परिकीर्तितम्। चतुर्विंशतितीर्थानां सुप्रभातं दिने दिने
॥ ११ ॥ सुप्रभातं सुनक्षत्रं श्रेयः प्रत्यभिनन्दितम्। देवता ऋषयः सिद्धाः सुप्रभातं दिने दिने ॥१२॥ सु-

प्रभातं तवैकस्य वृषभस्य महात्मनः। येन प्रवर्तितं तीर्थं भव्यसत्त्वसुखावहम् ॥ १३ ॥ सुप्रभातं जिनेन्द्राणां ज्ञानोन्मीलितचक्षुषाम्। अज्ञानतिमिरान्धानां नित्यमस्तमितो रविः ॥१४॥ सुप्रभातं जिनेन्द्रस्य वीरः कमललोचनः ॥ येन कर्माटवी दग्धा शुक्लध्यानोग्रवह्निना ॥१५॥ सुप्रभातं सुनक्षत्रं सुकल्याणं सुमङ्गलम्। त्रैलोक्यहितकर्तॄणां जिनानामेव शासनम् ॥ १६ ॥

इति सुप्रभातस्तोत्रं समाप्तम्।

अथ दृष्टाष्टकस्तोत्रम् ।

दृष्टं जिनेन्द्रभवनं भवतापहारि भव्यात्मनां वि-
भवसम्भवभूरिहेतुः । दुग्धाब्धिफेनधवलोज्ज्वलकूट-
कोटीनद्धध्वजप्रकरराजिविराजमानम् ॥ १ ॥ दृष्टं जि-
नेन्द्रभवनं भुवनैकलक्ष्मीधामर्द्धिवर्द्धितमहामुनिसेव्य-
मानम् । विद्याधरामरवधूजनमुक्तदिव्यपुष्पाञ्जलिप्र-
करशोभितभूमिभागम् ॥२॥ दृष्टं जिनेन्द्रभवनं भवना-
दिवासविख्यातनाकगणिकागणगीयमानम् । नानाम-

णिप्रचयभासुररश्मिजालव्यालीढनिर्मलविशालगवाक्षजालम् ॥ ३ ॥ दृष्टं जिनेन्द्रभवनं सुरसिद्धयक्षगन्धर्वकिन्नरकरार्पितवेणुवीणा । सङ्गीतमिश्रितनमस्कृतधीरनादैरापूरिताम्बरतलोरुदिगन्तरालम् ॥ ४ ॥ दृष्टं जिनेन्द्रभवनं विलसद्विलोलमालाकुलालिललितालकविभ्रमाणम् ॥ माधुर्यवाद्यलयनृत्यविलासिनीनां लीलाचलद्वलयनूपुरनादरम्यम् ॥ ५ ॥ दृष्टं जिनेन्द्रभवनं मणिरत्नहेमसारोज्वलैः कलशचामरदर्पणाद्यैः । स-

न्मङ्गलैः सततमष्टशतप्रभेदैर्विभ्राजितं विमलमौक्तिकदामशोभम् ॥ ६ ॥ दृष्टं जिनेन्द्रभवनं वरदेवदारुकर्पूरचन्दनतरुष्कसुगन्धिधूपैः । मेघायमानगगने पवनाभिघातचञ्चच्चलद्विमलकेतनतुङ्गशालम् ॥ ७ ॥ दृष्टं जिनेन्द्रभवनं धवलातपत्रच्छायानिमग्नतनुयक्षकुमारवृन्दैः । दोधूयमानसितचामरपङ्क्तिभासं भामण्डलद्युतियुतप्रतिमाभिरामम् ॥८॥ दृष्टं जिनेन्द्रभवनं विविधप्रकारपुष्पोपहाररमणीयसुरत्नभूमि । नित्यं वस-

न्ततिलकश्रियमादधानं सन्मङ्गलं सकलचन्द्रमुनीन्द्रवन्द्यम् ॥९॥ दृष्टं मयाद्य मणिकाञ्चनचित्रतुङ्गसिंहासनादिजिनबिम्बविभूतियुक्तम्। चैत्यालयं यदतुलं परिकीर्तितं मे सन्मङ्गलं सकलचन्द्रमुनीन्द्रवन्द्यम् ॥ ॥ १० ॥ इति दृष्टाष्टकस्तोत्रं संपूर्णम्।

अथाद्याष्टकस्तोत्रम्।

अद्य मे सफलं जन्म नेत्रे च सफले मम। त्वामद्राक्षं यतो देव हेतुमक्षयसम्पदः ॥ १ ॥ अद्य सं-

सारगम्भीरपारावारः सुदुस्तरः । सुतरोऽयं क्षणेनैव जिनेन्द्र तव दर्शनात् ॥ २ ॥ अद्य मे क्षालितं गात्रं नेत्रे च विमले कृते । स्नातोऽहं धर्मतीर्थेषु जिनेन्द्र तव दर्शनात् ॥ ३ ॥ अद्य मे सफलं जन्म प्रशस्तं सर्वमङ्गलम् । संसारार्णवतीर्णोऽहं जिनेन्द्र तव दर्शनात् ॥४॥ अद्यकर्माष्टकज्वालं विधूतं सकषायकम् । दुर्गतेर्विनिवृत्तोऽहं जिनेन्द्र तव दर्शनात् ॥ ५ ॥ अद्य सौम्या ग्रहाः सर्वे शुभाश्चैकादशास्थिताः । नष्टानि वि-

घ्नजालानि जिनेन्द्र तव दर्शनात् ॥ ६ ॥ अद्य नष्टो महाबन्धः कर्मणां दुःखदायकः । सुखसङ्गं समापन्नो जिनेन्द्र तव दर्शनात् ॥७॥ अद्य कर्माष्टकं नष्टं दुःखोत्पादनकारकम् । सुखाम्भोधिनिमग्नोऽहं जिनेन्द्र तव दर्शनात् ॥ ८ ॥ अद्य मिथ्यान्धकारस्य हन्ता ज्ञानदिवाकरः । उदितो मच्छरीरेऽस्मिन् जिनेन्द्र तव दर्शनात् ॥९॥ अद्याहं सुकृती भूतो निर्धूताशेषकल्मषः । भुवनत्रयपूज्योऽहं जिनेन्द्र तव दर्शनात् ॥१०॥ अद्या-

ष्टकं पठेद्यस्तु गुणानन्दितमानसः । तस्य सर्वार्थसंसिद्धिर्जिनेन्द्र तव दर्शनात्॥११॥इति अर्घ्याष्टकं संपूर्णम्॥

॥ अथ नमस्कारमन्त्राः ॥

आर्या—णमो अरहंताणं, णमो सिद्धाणं। णमो आइरीयाणं णमो उवज्झायाणं, णमो लोए सव्वसाहूणं ॥ १ ॥ मन्त्रं संसारसारं त्रिजगदनुपमं सर्वपापारिमन्त्रं संसारोच्छेदमन्त्रं विषमविषहरं कर्मनिर्मूलमन्त्रम्। मन्त्रं सिद्धिप्रधानं शिवसुखजननं

केवलज्ञानमन्त्रं मन्त्रं श्रीजैनमन्त्रं जप जप जपितं जन्म निर्वाणमन्त्रम् ॥२॥ आकृष्टिं सुरसंपदां विदधते मुक्तिश्रियो वश्यतामुच्चाटं विपदां चतुर्गतिभुवां विद्वेषमात्मैनसाम् । स्तम्भं दुर्गमनं प्रति प्रयततो मोहस्य संमोहनं पायात्पञ्चनमस्क्रियाक्षरमयी साराधनादेवता ॥ ३ ॥ अनन्तानन्तसंसारसन्ततिच्छेदकारणम् । जिनराजपदाम्भोजस्मरणं शरणं मम ॥ ४ ॥ अन्यथा शरणं नास्ति त्वमेव शरणं मम । तस्मात्कारुण्यभावेन

रक्ष रक्ष जिनेश्वर ॥५॥ न हि त्राता न हि त्राता न हि त्राता जगत्त्रये। वीतरागात्परो देवो न भूतो न भविष्यति ॥ ६ ॥ जिने भक्तिर्जिने भक्तिर्जिने भक्तिर्दिने दिने। सदा मेऽस्तु सदा मेऽस्तु सदा मेऽस्तु भवे भवे ७

भूतकालतीर्थंकराः।

निर्वाण[1] सागर[2] महासाधु[3] विमलप्रभ[4] श्रीधर[5] सुदत्त[6] अमलप्रभ[7] उद्धर[8] अङ्गिर[9] सन्मति[10] सिन्धु[11] कुसुमाञ्जलि[12] शिवगण[13] उत्साह[14] ज्ञानेश्वर[15] परमेश्वर[16] विमलेश्वर[17] यशोधर[18] कृष्ण[19]

ज्ञानमति[20] शुद्धमति[21] श्रीभद्र[22] अतिक्रान्त[23] शान्तौश्चेति[24]
भूतकालसंबन्धिचतुर्विंशतितीर्थंकरेभ्यो नमोनमः॥१॥

वर्तमानकालतीर्थंकराः ।

वृषभ[1] अजित[2] शंभव[3] अभिनंदन[4] सुमति[5] पद्मप्रभ[6]
सुपार्श्व[7] चन्द्रप्रभ[8] पुष्पदन्त[9] शीतल[10] श्रेयान्[11] वासुपूज्य[12]
विमल[13] अनन्त[14] धर्म[15] शान्ति[16] कुन्थु[17] अर[18] मल्लि[19] मुनिसुव्रत[20]
नमि[21] नेमि[22] पार्श्व[23] वर्धमानाश्चेति[24](वीर महावीर सन्मति)
वर्तमानकालसंबन्धिचतुर्विंशतितीर्थंकरेभ्यो नमोनमः

भविष्यत्कालतीर्थंकराः ।

महापद्म[1] सुरदेव[2] सुपार्श्व[3] स्वयंप्रभ[4] सर्वात्मभूत[5] देवपुत्र[6] कुलपुत्र[7] उदङ्क[8] प्रौष्ठिल[9] जयकीर्ति[10] मुनिसुव्रत[11] अरनिष्पाप[12][13] निष्कषाय[14] विपुल[15] निर्मल[16] चित्रगुप्त[17] समाधिगुप्त[18] स्वयंभू[19] अनुवृत्तिक[20] जय[21] विमल[22] देवपाल[23] अनन्तवीर्यश्चेति[24] भविष्यत्कालसंबन्धिचतुर्विंशतितीर्थंकरेभ्यो नमो नमः ॥ इति नमस्कारमन्त्राः समाप्ताः ॥ १ ॥

श्रीजिनसेनाचार्यकृतं

श्रीजिनसहस्रनामस्तोत्रम् ।

प्रसिद्धाष्टसहस्रेद्धलक्षणं त्वां गिरां पतिम् ॥ नाम्नामष्टसहस्रेण तोष्टुमोऽभीष्टसिद्धये ॥ १ ॥ श्रीमान्स्वयंभूर्वृषभः शंभवः शंभुरात्मभूः । स्वयंप्रभः प्रभुर्भोक्ता विश्वभूरपुनर्भवः ॥ २ ॥ विश्वात्मा विश्वलोकेशो विश्वतश्चक्षुरक्षरः । विश्वविद्विश्वविद्येशो विश्वयोनिरनीश्वरः ॥ ३ ॥ विश्वदृश्वा विभुर्धाता विश्वेशो विश्वलो-

चनः । विश्वव्यापी विधिर्वेधाः शाश्वतो विश्वतोमुखः
॥ ४ ॥ विश्वकर्मा जगज्ज्येष्ठो विश्वमूर्तिर्जिनेश्वरः ।
विश्वदृग्विश्वभूतेशो विश्वज्योतिरनीश्वरः ॥५॥ जिनो
जिष्णुरमेयात्मा विश्वरीशो जगत्पतिः । अनन्तचिदचि-
न्त्यात्मा भव्यबन्धुरबन्धनः ॥६॥ युगादिपुरुषो ब्रह्मा प-
ञ्चब्रह्ममयः शिवः । परः परतरः सूक्ष्मः परमेष्ठी सनातनः
॥ ७ ॥ स्वयंज्योतिरजोऽजन्मा ब्रह्मयोनिरयोनिजः ।
मोहारिविजयी जेता धर्मचक्री दयाध्वजः ॥ ८ ॥ प्र-

शान्तारिरनन्तात्मा योगी योगीश्वरार्चितः। ब्रह्मविद्ब्रह्म-
तत्त्वज्ञो ब्रह्मोद्याविद्यतीश्वरः॥९॥सिद्धो बुद्धः प्रबुद्धात्मा
सिद्धार्थः सिद्धशासनः। सिद्धः सिद्धान्तविद्ध्येयः सिद्ध-
साध्यो जगद्धितः॥ १० ॥ सहिष्णुरच्युतोऽनन्तः प्रभ-
विष्णुर्भवोद्भवः। प्रभूष्णुरजरोऽजर्यो भ्राजिष्णुर्धीश्वरो-
ऽव्ययः॥११॥ विभावसुरसंभूष्णुः स्वयंभूष्णुः पुरातनः।
परमात्मा परंज्योतिस्त्रिजगत्परमेश्वरः ॥ १२ ॥

इति श्रीमदादिशतम् ॥ १ ॥

दिव्यभाषापतिर्दिव्यः पूतवाक्पूतशासनः । पू-
तात्मा परमज्योतिर्धर्माध्यक्षो दमीश्वरः ॥ १ ॥ श्रीप-
तिर्भगवानर्हन्नरजा विरजाः शुचिः । तीर्थकृत्केवली-
शानः पूजार्हस्नातकोऽमलः ॥ २ ॥ अनन्तदीप्तिर्ज्ञाना-
त्मा स्वयंबुद्धः प्रजापतिः । मुक्तः शक्तो निराबाधो नि-
ष्कलो भुवनेश्वरः ॥ ३ ॥ निरञ्जनो जगज्ज्योतिर्नि-
रुक्तोक्तिर्निरामयः । अचलस्थितिरक्षोभ्यः कूटस्थः स्था-
णुरक्षयः ॥ ४ ॥ अग्रणीर्ग्रामणीर्नेता प्रणेता न्याय-

शास्त्रकृत् । शास्ता धर्मपतिर्द्धर्म्यो धर्मात्मा धर्मतीर्थकृत् ॥ ५ ॥ वृषध्वजो वृषाधीशो वृषकेतुर्वृषायुधः । वृषो वृषपतिर्भर्ता वृषभाङ्को वृषोद्भवः ॥ ६ ॥ हिरण्यनाभिर्भूतात्मा भूतभृद्भूतभावनः । प्रभवो विभवो भास्वान् भवो भावो भवान्तकः ॥७॥ हिरण्यगर्भः श्रीगर्भः प्रभूतविभवोद्भवः । स्वयंप्रभुः प्रभूतात्मा भूतनाथो जगत्प्रभुः ॥८॥ सर्वादिः सर्वदृक् सार्वः सर्वज्ञः सर्वदर्शनः ॥ सर्वात्मा सर्वलोकेशः सर्ववित्सर्वलोकजित्

॥ ९ ॥ सुगतिः सुश्रुतः सुश्रुक् सुवाक् सूरिर्बहुश्रुतः ॥
विश्रुतो विश्वतःपादो विश्वशीर्षः शुचिश्रवाः ॥ १० ॥
सहस्रशीर्षः क्षेत्रज्ञः सहस्राक्षः सहस्रपात् । भूतभव्य-
भवद्भर्ता विश्वविद्यामहेश्वरः ॥ ११ ॥

इति दिव्यादिशतम् ॥ २ ॥

स्थविष्ठः स्थविरो ज्येष्ठः पृष्ठः प्रेष्ठो वरिष्ठधीः । स्थेष्ठो
गरिष्ठो बंहिष्ठः श्रेष्ठो निष्ठो गरिष्ठगीः ॥ १ ॥ विश्वभृ-
द्विश्वसृट् विश्वेट् विश्वभुग्विश्वनायकः । विश्वाशीर्वि-

श्वरूपात्मा विश्वजिद्विजितान्तकः ॥२॥ विभवो वि-
भयो वीरो विशोको विजरो जरन्। विरागो विरतो-
सङ्गो विविक्तो वीतमत्सरः ॥३॥ विनेयजनताबन्धु-
र्विलीनाशेषकल्मषः। वियोगो योगविद्विद्वान्विधाता
सुविधिः सुधीः ॥४॥ क्षान्तिभाक्पृथिवीमूर्तिः शान्ति-
भाक् सलिलात्मकः। वायुमूर्तिरसङ्गात्मा वह्निमूर्तिरध-
र्मधृक् ॥ ५ ॥ सुयज्वा यजमानात्मा सुत्वा सुत्राम-
पूजितः। ऋत्विग्यज्ञपतिर्यज्ञो यज्ञाङ्गममृतं हविः॥ ६ ॥

व्योममूर्तिरमूर्तात्मा निर्लेपो निर्मलोऽचलः । सोममू-
र्तिः सुसौम्यात्मा सूर्यमूर्तिर्महाप्रभः ॥ ७ ॥ मन्त्रवि-
न्मन्त्रकृन्मन्त्री मन्त्रमूर्तिरनन्तकः । स्वतन्त्रस्तन्त्रकृ-
त्स्वान्तः कृतान्तान्तः कृतान्तकृत् ॥ ८ ॥ कृती कृतार्थः
सत्कृत्यः कृतकृत्यः कृतक्रतुः । नित्यो मृत्युंजयो मृत्युर-
मृतात्मामृतोद्भवः ॥ ९ ॥ ब्रह्मनिष्ठः परंब्रह्म ब्रह्मात्मा
ब्रह्मसम्भवः । महाब्रह्मपतिर्ब्रह्मेट् महाब्रह्मपदेश्वरः
॥ १० ॥ सुप्रसन्नः प्रसन्नात्मा ज्ञानधर्मदमप्रभुः ।

प्रशमात्मा प्रशान्तात्मा पुराणपुरुषोत्तमः ॥ ११ ॥

इति स्थविष्ठादिशतम् ॥ ३ ॥

महाशोकध्वजो शोकः कः स्रष्टा पद्मविष्टरः । पद्मेशः पद्मसम्भूतिः पद्मनाभिरनुत्तरः ॥ १ ॥ पद्मयोनिर्जगद्योनिरित्यः स्तुत्यः स्तुतीश्वरः । स्तवनार्हो हृषीकेशो जितजेयः कृतक्रियः ॥ २ ॥ गणाधिपो गणज्येष्ठो गण्यः पुण्यो गणाग्रणीः । गुणाकरो गुणाम्भोधिर्गुणज्ञो गुणनायकः ॥३॥ गुणादरी गुणोच्छेदी निर्गुणः पुण्य-

गीर्गुणः । शरण्यः पुण्यवाक्पूतो वरेण्यः पुण्यनाय-
कः॥४॥अगण्यः पुण्यधीर्गण्यः पुण्यकृत्पुण्यशासनः ।
धर्मारामो गुणग्रामः पुण्यापुण्यनिरोधकः ॥ ५ ॥ पा-
पापेतो विपापात्मा विपाप्मा वीतकल्मषः । निर्द्वन्द्वो
निर्मदः शान्तो निर्मोहो निरुपद्रवः ॥ ६ ॥ निर्निमेषो
निराहारो निःक्रियो निरुपप्लवः । निष्कलङ्को निरस्तै-
ना निर्धूताङ्गो निरास्रवः ॥ ७ ॥ विशालो विपुलज्यो-
तिरतुलोऽचिन्त्यवैभवः । सुसंवृत्तः सुगुप्तात्मा सुभृत्सुन-

यतत्त्ववित् ॥ ८ ॥ एकविद्यो महाविद्यो मुनिः परिदृढः पतिः । धीशो विद्यानिधिः साक्षी विनेता विहतान्तकः ॥ ९ ॥ पिता पितामहः पाता पवित्रः पावनो गतिः । त्राता भिषग्वरो वर्यो वरदः परमः पुमान् ॥ १० ॥ कविः पुराणपुरुषो वर्षीयान्वृषभः पुरुः । प्रतिष्ठाप्रसवो हेतुर्भुवनैकपितामहः ॥ ११ ॥

इति महादिशतम् ॥ ४ ॥

श्रीवृक्षलक्षणः श्लक्ष्णो लक्षण्यः शुभलक्षणः । नि-

रक्षः पुण्डरीकाक्षः पुष्कलः पुष्करेक्षणः ॥ १ ॥ सि-
द्धिदः सिद्धिसङ्कल्पः सिद्धात्मा सिद्धिसाधनः । बुद्धबो-
ध्यो महाबोधिर्वर्धमानो महर्द्धिकः ॥ २ ॥ वेदाङ्गो वेद-
विद्वेद्यो जातरूपो विदांवरः । वेदवेद्यः स्वसंवेद्यो वि-
वेदो वदतांवरः ॥३॥ अनादिनिधनो व्यक्तो व्यक्तवा-
ग्व्यक्तशासनः । युगादिकृद्युगाधारो युगादिर्जगदादि-
जः॥४॥अतीन्द्रोऽतीन्द्रियो धीन्द्रो महेन्द्रोऽतीन्द्रिया-
र्थदृक् । अनिन्द्रियोऽहमिन्द्राच्यों महेन्द्रमहितो महान्

॥५॥ उद्भवः कारणं कर्ता पारगो भवतारकः । अगा-
ह्यो गहनं गुह्यं परार्घ्यः परमेश्वरः ॥ ६ ॥ अनन्तर्द्धिर-
मेयर्द्धिरचिन्त्यर्द्धिः समग्रधीः । प्राग्र्यः प्राग्रहरोऽभ्य-
ग्र्यः प्रत्यग्रोऽग्र्योऽग्रिमोऽग्रजः ॥ ७ ॥ महातपा महाते-
जा महोदर्को महोदयः । महायशो महाधामा महा-
सत्त्वो महाधृतिः ॥ ८ ॥ महाधैर्यो महावीर्यो महास-
म्पन्महाबलः । महाशक्तिर्महाज्योतिर्महाभूतिर्महाद्यु-
तिः ॥ ९ ॥ महामतिर्महानीतिर्महाक्षान्तिर्महोदयः ।

महाप्राज्ञो महाभागो महानन्दो महाकविः ॥ १० ॥
महामहामहाकीर्तिर्महाकान्तिर्महावपुः । महादानो
महाज्ञानो महायोगो महागुणः ॥ ११ ॥ महामहपतिः
प्राप्तमहाकल्याणपञ्चकः । महाप्रभुर्महाप्रातिहार्या-
धीशो महेश्वरः ॥ १२ ॥

इति श्रीवृक्षादिशतम् ॥ ५ ॥

महामुनिर्महामौनी महाध्यानी महादमः । महाक्षमो
महाशीलो महायज्ञो महामखः ॥ १ ॥ महाव्रतपति-

मंह्यो महाकान्तिधरोऽधिपः। महामैत्री महामेयो महा-
पायो महोदयः ॥ २ ॥ महाकारुण्यको मन्ता महाम-
न्त्रो महायतिः। महानादो महाघोषो महेज्यो मह-
सांपतिः ॥ ३ ॥ महाध्वरधरो धुर्यो महौदार्यो महि-
ष्ठवाक्। महात्मा महसांधाम महर्षिर्महितोदयः ॥४॥
महाक्लेशांकुशः शूरो महाभूतपतिर्गुरुः। महापराक्र-
मोऽनन्तो महाक्रोधरिपुर्वशी ॥ ५ ॥ महाभवाब्धिसं-
तारिर्महामोहाद्रिसूदनः। महागुणाकरः क्षान्तो महा-

योगीश्वरः शमी ॥ ६ ॥ महाध्यानपतिर्ध्याता महाधर्मा महाव्रतः । महाकर्मारिहात्मज्ञो महादेवो महेशिता ॥ ७ ॥ सर्वक्लेशापहः साधुः सर्वदोषहरो हरः । असंख्येयोऽप्रमेयात्मा शमात्मा प्रशमाकरः ॥ ८ ॥ सर्वयोगीश्वरोऽचिन्त्यः श्रुतात्मा विष्टरश्रवाः । दान्तात्मा दमतीर्थेशो योगात्मा ज्ञानसर्वगः ॥ ९ ॥ प्रधानमात्मा प्रकृतिपरमः परमोदयः । प्रक्षीणबन्धः कामारिः क्षेमकृत्क्षेमशासनः ॥ १० ॥ प्रणवः प्रणयः प्राणः

प्रणादः प्रणतेश्वरः ॥ प्रमाणं प्रणिधिर्दक्षो दक्षिणोऽध्वर्युरध्वरः ॥ ११ ॥ आनन्दो नन्दनो नन्दो वन्द्यो निन्द्योऽभिनन्दनः । कामहा कामदः काम्यः कामधेनुररिंजयः ॥ १२ ॥

इति महामुन्यादिशतम् ॥ ६ ॥

असंस्कृतसुसंस्कारः प्राकृतो वैकृतान्तकृत् । अन्तकृत्कान्तगुः कान्तश्चिन्तामणिरभीष्टदः ॥ १ ॥ अजितो जितकामारिरमितोऽमितशासनः । जितक्रोधो जिता-

मित्रो जितक्लेशो जितान्तकः॥२॥ जिनेन्द्रः परमानन्दो मुनीन्द्रो दुन्दुभिस्वनः । महेन्द्रवन्द्यो योगीन्द्रो यतीन्द्रो नाभिनन्दनः ॥ ३ ॥ नाभेयो नाभिजो जातः सुव्रतो मनुरुत्तमः । अभेद्योऽनत्ययोऽनश्वानधिकोऽधिगुरुः सुधीः ॥४॥ सुमेधा विक्रमी स्वामी दुराधर्षो निरुत्सुकः ॥ विशिष्टः शिष्टभुक् शिष्टः प्रत्ययः कर्मणोऽनघः ॥५॥ क्षेमी क्षेमंकरोऽक्षय्यः क्षेमधर्मपतिः क्षमी । अग्राह्यो ज्ञाननिग्राह्यो ध्यानगम्यो निरुत्तरः ॥ ६ ॥

सुकृती धातुरिज्यार्हः सुनयश्चतुराननः । श्रीनिवासश्चतुर्वक्त्रश्चतुरास्यश्चतुर्मुखः ॥ ७ ॥ सत्यात्मा सत्यविज्ञानः सत्यवाक्सत्यशासनः । सत्याशीः सत्यसन्धानः सत्यः सत्यपरायणः ॥ ८ ॥ स्थेयान्स्थवीयान्नेदीयान्दवीयान्दूरदर्शनः । अणोरणीयाननणुर्गुरुराद्यो गरीयसाम् ॥ ९ ॥ सदायोगः सदाभोगः सदातृप्तः सदाशिवः । सदागतिः सदासौख्यः सदाविद्यः सदोदयः ॥ १० ॥ सुघोषः सुमुखः सौम्यः सुखदः सुहितः

सुहृत् । सुगुप्तो गुप्तिभृद्गोप्ता लोकाध्यक्षो दमीश्वरः॥११॥

इति असंस्कृतादिशतम् ॥ ७ ॥

बृहन्बृहस्पतिर्वाग्मी वाचस्पतिरुदारधीः । मनीषीधिषणो धीमाञ्छेमुषीशो गिरांपतिः ॥ १ ॥ नैकरूपो नयस्तुङ्गो नैकात्मा नैकधर्मकृत् । अविज्ञेयोऽप्रतर्क्यात्मा कृतज्ञः कृतलक्षणः ॥ २ ॥ ज्ञानगर्भो दयागर्भो रत्नगर्भः प्रभास्वरः । पद्मगर्भो जगद्गर्भो हेमगर्भः सुदर्शनः ॥ ३ ॥ लक्ष्मीवांस्त्रिदशाध्यक्षो दृढीयानिन

ईशिता । मनोहरो मनोज्ञाङ्गो धीरो गम्भीरशासनः ॥ ४ ॥ धर्मयूपो दयायागो धर्मनेमिर्मुनीश्वरः । धर्मचक्रायुधो देवः कर्महा धर्मघोषणः ॥ ५ ॥ अमोघवागमोघाज्ञो निर्मलोऽमोघशासनः । सुरूपः सुभगस्त्यागी समयज्ञः समाहितः ॥ ६ ॥ सुस्थितः स्वास्थ्यभाक्स्वस्थो नीरजस्को निरुद्धवः । अलेपो निष्कलङ्कात्मा वीतरागो गतस्पृहः ॥ ७ ॥ वश्येन्द्रियो विमुक्तात्मा निःसपत्नो जितेन्द्रियः । प्रशान्तोऽनन्तधामार्षिर्मङ्गलं

मलहानघः ॥८॥ अनीदृगुपमाभूतो दृष्टिर्दैवमगोचरः।
अमूर्तो मूर्तिमानेको नैको नानैकतत्त्वदृक् ॥ ९ ॥ अ-
ध्यात्मगम्यो गम्यात्मा योगविद्योगिवन्दितः । सर्व-
त्रगः सदाभावी त्रिकालविषयार्थदृक् ॥ १० ॥ शंकरः
शंवदो दान्तो दमी क्षान्तिपरायणः । अधिपः परमा-
नन्दः परात्मज्ञः परात्परः ॥ ११ ॥ त्रिजगद्वल्लभोऽभ्य-
र्च्यस्त्रिजगन्मङ्गलोदयः । त्रिजगत्पतिपूज्याङ्घ्रिस्त्रिलो-
काग्रशिखामणिः ॥ १२ ॥ इति बृहदादिशतम् ॥ ८ ॥

त्रिकालदर्शी लोकेशो लोकधाता दृढव्रतः । सर्वलोकातिगः पूज्यः सर्वलोकैकसारथिः ॥ १ ॥ पुराणपुरुषः पूर्वः कृतपूर्वाङ्गविस्तरः । आदिदेवः पुराणाद्यः पुरुदेवोऽधिदेवता ॥२॥ युगमुख्यो युगज्येष्ठो युगादिस्थितिदेशकः । कल्याणवर्णः कल्याणः कल्यः कल्याणलक्षणः ॥३॥ कल्याणः प्रकृतिर्दीप्तः कल्याणात्मा विकल्मषः । विकलङ्कः कलातीतः कलिलघ्नः कलाधरः ॥ ४ ॥ देवदेवो जगन्नाथो जगद्बन्धुर्जगद्विभुः । जग-

द्धितैषी लोकज्ञः सर्वगो जगदग्रजः ॥ ५ ॥ चराचर-
गुरुर्गोप्यो गूढात्मा गूढगोचरः । सद्योजातः प्रकाशा-
त्मा ज्वलज्ज्वलनसप्रभः ॥ ६ ॥ आदित्यवर्णो भर्मा-
भः सुप्रभः कनकप्रभः । सुवर्णवर्णो रुक्माभः सूर्य-
कोटिसमप्रभः ॥ ७ ॥ तपनीयनिभस्तुंगो बालार्का-
भोऽनलप्रभः । संध्याभ्रबभ्रुर्हेमाभस्तप्तचामीकरच्छ-
विः ॥ ८ ॥ निष्टप्तकनकच्छायः कनत्काञ्चनसन्निभः ।
हिरण्यवर्णः स्वर्णाभः शातकुम्भनिभप्रभः ॥९॥ द्युम्न-

भाजातरूपाभो दीप्तजाम्बूनदद्युतिः । सुधौतकलधौतश्रीः प्रदीप्तो हाटकद्युतिः ॥ १० ॥ शिष्टेष्टः पुष्टिदः पुष्टः स्पष्टः स्पष्टाक्षरक्षमः । शत्रुघ्नोऽप्रतिघोऽमोघः प्रशास्ता शासिता स्वभूः ॥ ११ ॥ शान्तिनिष्ठो मुनिज्येष्ठः शिवतातिः शिवप्रदः । शान्तिदः शान्तिकृच्छान्तिः कान्तिमान्कामितप्रदः ॥१२॥ श्रेयोनिधिरधिष्ठानमप्रतिष्ठः प्रतिष्ठितः । सुस्थितः स्थावरः स्थाणुः प्रथीयान्प्रथितः पृथुः ॥१३॥ इति त्रिकालदर्श्यादिशतम् ॥९॥

दिग्वासा वातरशनो निर्ग्रन्थेशो निरम्बरः । निष्किञ्चनो निराशंसो ज्ञानचक्षुरमोमुहः ॥ १ ॥ तेजोराशिरनन्तौजा ज्ञानाब्धिः शीलसागरः । तेजोमयोऽमितज्योतिर्ज्योतिर्मूर्तिस्तमोऽपहः ॥ २ ॥ जगच्चूडामणिर्दीप्तः सर्वविघ्नविनायकः। कलिघ्नः कर्मशत्रुघ्नो लोकालोकप्रकाशकः ॥३॥ अनिद्रालुरतन्द्रालुर्जागरूकः प्रमामयः। लक्ष्मीपतिर्जगज्ज्योतिर्धर्मराजः प्रजाहितः ॥ ४ ॥ मुमुक्षुर्बन्धमोक्षज्ञो जिताक्षो जितमन्मथः । प्रशान्तर-

सशैलृशो भव्यपेटकनायकः॥५॥मूलकर्ताखिलज्योति-
र्मलघ्नो मूलकारणः ।आप्तो वागीश्वरः श्रेयाञ्छ्रायसो-
क्तिर्निरुक्तवाक् ॥६॥ प्रवक्ता वचसामीशो मारजिद्विश्व-
भाववित् ।सुतनुस्तनुनिर्मुक्तः सुगतो हतदुर्नयः ॥ ७ ॥
श्रीशः श्रीश्रितपादाब्जो वीतभीरभयङ्करः।उत्सन्नदोषो
निर्विघ्नो निश्चलो लोकवत्सलः ॥ ८ ॥ लोकोत्तरो लो-
कपतिर्लोकचक्षुरपारधीः । धीरधीर्बुद्धसन्मार्गः शुद्धः
सूनृतपूतवाक् ॥ ९ ॥ प्रज्ञापारमितः प्राज्ञो यतिर्नि-

यमितेन्द्रियः । भदन्तो भद्रकृद्भद्रः कल्पवृक्षो वरप्रदः ॥ १० ॥ समुन्मूलितकर्मारिः कर्मकाष्ठाशुशुक्षणिः । कर्मण्यः कर्मठः प्रांशुर्हेयादेयविचक्षणः ॥ ११ ॥ अनन्तशक्तिरच्छेद्यस्त्रिपुरारिस्त्रिलोचनः । त्रिनेत्रस्त्र्यम्बकस्त्र्यक्षः केवलज्ञानवीक्षणः ॥ १२ ॥ समन्तभद्रः शान्तारिर्धर्माचार्यो दयानिधिः । सूक्ष्मदर्शी जितानङ्गः कृपालुर्धर्मदेशकः ॥ १३ ॥ शुभंयुः सुखसाद्भूतः पुण्य-

राशिरनामयः । धर्मपालो जगत्पालो धर्मसाम्राज्यनायकः ॥ १४ ॥

इति दिग्वासादिशतम् ॥ १० ॥

धाम्नांपते तवामूनी नामान्यागमकोविदैः । समुच्चितान्यनुध्यायन्पुमान्पूतस्मृतिर्भवेत् ॥१॥ गोचरोऽपि गिरामासां त्वमवाग्गोचरो मतः । स्तोता तथाप्यसंदिग्धं त्वत्तोऽभीष्टफलं भवेत् ॥ २ ॥ त्वमतोऽसि जगद्बन्धुस्त्वमतोऽसि जगद्भिषक् । त्वमतोऽसि जग-

ज्ञाता त्वमतोऽसि जगद्धितः ॥ ३ ॥ त्वमेकं जगतां
ज्योतिस्त्वं द्विरूपोपयोगभाक् । त्वं त्रिरूपैकमुक्त्यङ्गं
स्वोत्थानन्तचतुष्टयः ॥ ४ ॥ त्वं पञ्चब्रह्मतत्त्वात्मा
पञ्चकल्याणनायकः । षड्भेदभावतत्त्वज्ञस्त्वं सप्तनय-
संग्रहः ॥ ५ ॥ दिव्याष्टगुणमूर्तिस्त्वं नवकेवललब्धि-
कः । दशावतारनिर्धार्यो मां पाहि परमेश्वर ॥ ६ ॥
युष्मन्नामावलीदृब्धविलसत्स्तोत्रमालया । भवन्तं व-
रिवस्यामः प्रसीदानुगृहाण नः ॥ ७ ॥ इदं स्तोत्रमनु-

स्मृत्य पूतो भवति त्राक्तिकः । यः स पाठं पठत्येनं स स्यात्कल्याणभाजनम् ॥ ८ ॥ ततः सदेदं पुण्यार्थी पुमान्पठति पुण्यधीः । पौरुहूतीं श्रियं प्राप्तुं परमामभिलाषुकः ॥ ९ ॥ स्तुत्वेति मघवा देवं चराचरजगद्गुरुम् । ततस्तीर्थविहारस्य व्याधात्प्रस्तावनामिमाम् ॥ १० ॥ स्तुतिः पुण्यगुणोत्कीर्तिः स्तोता भव्यः प्रसन्नधीः । निष्ठितार्थो भवान्स्तुत्यः फलं नैश्रेयसं सुखम् ॥ ११ ॥ यः स्तुत्यो जगतां त्रयस्य न पुनस्तो-

ता स्वयं कस्यचित् ध्येयो योगिजनस्य यश्च नितरां ध्याता स्वयं कस्यचित्। यो नेतॄनपि तेन मन्नतमलं नन्तव्यपक्षेक्षणः सश्रीमाञ्जगतां त्रयस्य च गुरुर्देवः पुरुः पावनः॥१२॥तं देवं त्रिदशाधिपार्चितपदं घातिक्षयानन्तरं प्रोत्थानन्तचतुष्टयं जिनमिमं भव्याब्जनीनामिनम्। मानस्तम्भविलोकनानतजगन्मान्यं त्रिलोकीपतिं प्राप्ताचिन्त्यबहिर्विभूतिमनघं भक्त्या प्रवन्दामहे ॥१३॥

इति धाम्नांपत्यादिशतम् ॥ जिनसहस्रनामस्तोत्रं संपूर्णम्।

श्रीमानतुङ्गाचार्यविरचितं

भक्तामरस्तोत्रम् ।

भक्तामरप्रणतमौलिमणिप्रभाणामुद्द्योतकं दलितपापतमोवितानम् । सम्यक्प्रणम्य जिनपादयुगं युगादावालम्बनं भवजले पततां जनानाम् ॥ १ ॥ यः संस्तुतः सकलवाङ्मयतत्त्वबोधादुद्भूतबुद्धिपटुभिः सुरलोकनाथैः । स्तोत्रैर्जगत्त्रितयचित्तहरैरुदारैः स्तोष्ये किलाहमपि तं प्रथमं जिनेन्द्रम् ॥ २ ॥ (युग्मम्)

बुद्ध्या विनापि विबुधार्चितपादपीठः स्तोतुं समुद्यतमतिर्विगतत्रपोऽहम् । बालं विहाय जलसंस्थितमिन्दुबिम्बमन्यः क इच्छति जनः सहसा ग्रहीतुम् ॥ ३ ॥ वक्तुं गुणान्गुणसमुद्र शशाङ्ककान्तान्कस्ते क्षमः सुरगुरुप्रतिमोऽपि बुद्ध्या । कल्पान्तकालपवनोद्धतनक्रचक्रं को वा तरीतुमलमम्बुनिधिं भुजाभ्याम् ॥ ४ ॥ सोऽहं तथापि तव भक्तिवशान्मुनीश कर्तुं स्तवं विगतशक्तिरपि प्रवृत्तः । प्रीत्यात्मवीर्यमविचार्य मृगो मृगेन्द्रं

नाभ्येति किं निजशिशोः परिपालनार्थम् ॥ ५ ॥ अल्प-
श्रुतं श्रुतवतां परिहासधाम त्वद्भक्तिरेव मुखरीकुरुते
बलान्माम् । यत्कोकिलः किल मधौ मधुरं विरौति
तच्चाम्रचारुकलिकानिकरैकहेतु ॥ ६ ॥ त्वत्संस्तवेन भ-
वसन्ततिसंनिबद्धं पापं क्षणात्क्षयमुपैति शरीरभाजा
म् । आक्रान्तलोकमलिनीलमशेषमाशु सूर्यांशुभिन्न-
मिव शार्वरमन्धकारम् ॥ ७ ॥ मत्वेति नाथ तव सं-
स्तवनं मयेदमारभ्यते तनुधियापि तव प्रभावात् ।

चेतो हरिष्यति सतां नलिनीदलेषु मुक्ताफलद्युतिमु-
पैति ननूदबिन्दुः ॥ ८ ॥ आस्तां तव स्तवनमस्तस-
मस्तदोषं त्वत्संकथापि जगतां दुरितानि हन्ति । दूरे
सहस्रकिरणः कुरुते प्रभैव पद्माकरेषु जलजानि वि-
कासभाञ्जि ॥९॥ नात्यद्भुतं भुवनभूषणभूत नाथ भूतै-
र्गुणैर्भुवि भवन्तमभिष्टुवन्तः । तुल्या भवन्ति भवतो
ननु तेन किं वा भूत्याश्रितं य इह नात्मसमं करोति
॥ १० ॥ दृष्ट्वा भवन्तमनिमेषविलोकनीयं नान्यत्र तो-

षमुपयाति जनस्य चक्षुः । पीत्वा पयः शशिकरद्युति दुग्धसिन्धोः क्षारं जलं जलनिधेरसितुं क इच्छेत् ॥११॥ यैः शान्तरागरुचिभिः परमाणुभिस्त्वं निर्मापितस्त्रिभुवनैकललामभूत । तावन्त एव खलुतेऽप्यणवः पृथिव्यां यत्ते समानमपरं न हि रूपमस्ति ॥ १२ ॥ वक्त्रं क्व ते सुरनरोरगनेत्रहारि निःशेषनिर्जितजगत्त्रितयोपमानम् । बिम्बं कलङ्कमलिनं क्व निशाकरस्य यद्वासरे भवति पाण्डुपलाशकल्पम् ॥१३॥ सम्पूर्णम-

पडलशशाङ्ककलाकलापशुभ्रा गुणास्त्रिभुवनं तव ल-
ङ्घयन्ति । ये संश्रितास्त्रिजगदीश्वरनाथमेकं कस्तान्नि-
वारयति संचरतो यथेष्टम् ॥ १४ ॥ चित्रं किमत्र यदि
ते त्रिदशाङ्गनाभिर्नीतं मनागपि मनो न विकारमा-
र्गम् । कल्पान्तकालमरुता चलिताचलेन किं मन्द-
राद्रिशिखरं चलितं कदाचित् ॥ १५ ॥ निर्धूमवर्तिर-
पवर्जिततैलपूरः कृत्स्नं जगत्त्रयमिदं प्रकटीकरोषि ।
गम्यो न जातु मरुतां चलिताचलानां दीपोऽपरस्त्व-

मसि नाथ जगत्प्रकाशः ॥ १६ ॥ नास्तं कदाचिदुपयासि न राहुगम्यः स्पष्टीकरोषि सहसा युगपज्जगन्ति । नाम्भोधरोदरनिरुद्धमहाप्रभावः सूर्यातिशायिमहिमासि मुनीन्द्र लोके ॥ १७ ॥ नित्योदयं दलितमोहमहान्धकारं गम्यं न राहुवदनस्य न वारिदानाम् । विभ्राजते तव मुखाब्जमनल्पकान्ति विद्योतयज्जगदपूर्वशशाङ्कबिम्बम् ॥ १८ ॥ किं शर्वरीषु शशिनाह्नि विवस्वता वा युष्मन्मुखेन्दुदलितेषु तमःसु नाथ ।

निष्पन्नशालिवनशालिनी जीवलोके कार्यं कियज्जल-
धरैर्जलभारनम्रैः ॥ १९ ॥ ज्ञानं यथा त्वयि विभाति
कृतावकाशं नैवं तथा हरिहरादिषु नायकेषु । तेजो
महामणिषु याति यथा महत्त्वं नैवं तु काचशकले
किरणाकुलेऽपि ॥ २० ॥ मन्ये वरं हरिहरादय एव दृष्टा
दृष्टेषु येषु हृदयं त्वयि तोषमेति । किं वीक्षितेन भ-
वता भुवि येन नान्यः कश्चिन्मनो हरति नाथ भ-
वान्तरेऽपि ॥ २१ ॥ स्त्रीणां शतानि शतशो जनयन्ति

पुत्रान्नान्या सुतं त्वदुपमं जननी प्रसूता । सर्वा दिशो दधति भानि सहस्त्ररश्मिं प्राच्येव दिग्जनयति स्फुरदंशुजालम् ॥ २२ ॥ त्वामामनन्ति मुनयः परमं पुमांसमादित्यवर्णममलं तमसः पुरस्तात् । त्वामेव सम्यगुपलभ्य जयन्ति मृत्युं नान्यः शिवः शिवपदस्य मुनीन्द्र पन्थाः ॥ २३ ॥ त्वामव्ययं विभुमचिन्त्यमसङ्ख्यमाद्यं ब्रह्माणमीश्वरमनन्तमनङ्गकेतुम् । योगीश्वरं विदितयोगमनेकमेकं ज्ञानस्वरूपममलं प्रवदन्ति

सन्तः ॥ २४ ॥ बुद्धस्त्वमेव विबुधार्चितबुद्धिबोधात्त्वं शङ्करोऽसि भुवनत्रयशङ्करत्वात् । धातासि धीर शिवमार्गविधेर्विधानाद्व्यक्तं त्वमेव भगवन्पुरुषोत्तमोऽसि ॥२५॥ तुभ्यं नमस्त्रिभुवनार्तिहराय नाथ तुभ्यं नमः क्षितितलामलभूषणाय । तुभ्यं नमस्त्रिजगतः परमेश्वराय तुभ्यं नमो जिन भवोदधिशोषणाय ॥ २६ ॥ को विस्मयोऽत्र यदि नाम गुणैरशेषैस्त्वं संश्रितो निरवकाशतया मुनीश । दोषैरुपात्तविबुधाश्रयजातगर्वैः

स्वप्नान्तरेऽपि न कदाचिदपीक्षितोऽसि ॥२७॥ उच्चैर-
शोकतरुसंश्रितमुन्मयूखमाभाति रूपममलं भवतो
नितान्तम् । स्पष्टोल्लसत्किरणमस्ततमोवितानं बिम्बं
रवेरिव पयोधरपार्श्ववर्ति ॥२८॥ सिंहासने मणिमयूख-
शिखाविचित्रे विभ्राजते तव वपुः कनकावदातम् ।
बिम्बं वियद्विलसदंशुलतावितानं तुङ्गोदयाद्रिशिरसीव
सहस्ररश्मेः ॥ २९ ॥ कुन्दावदातचलचामरचारुशोभं
विभ्राजते तव वपुः कलधौतकान्तम् । उद्यच्छशाङ्क-

शुचिनिर्झरवारिधारमुच्चैस्तटं सुरगिरेरिव शातकौम्भम् ॥ ३० ॥ छत्रत्रयं तव विभाति शशाङ्ककान्तमुच्चैः स्थितं स्थगितभानुकरप्रतापम् । मुक्ताफलप्रकरजालविवृद्धशोभं प्रख्यापयत्त्रिजगतः परमेश्वरत्वम् ॥ ३१ ॥ गम्भीरताररवपूरितदिग्विभागस्त्रैलोक्यलोकशुभसङ्गमभूतिदक्षः । सद्धर्मराजजयघोषणघोषकः सन्खे दुन्दुभिर्ध्वनति ते यशसः प्रवादी ॥ ३२ ॥ मन्दारसुन्दरनमेरुसुपारिजातसन्तानकादिकुसुमोत्करवृष्टिरुद्धा ।

गन्धोदबिन्दुशुभमन्दमरुत्प्रयाता दिव्या दिवः पतति
ते वयसां ततिर्वा ॥ ३३ ॥ शुम्भत्प्रभावलयभूरिविभा
विभोस्ते लोकत्रये द्युतिमतां द्युतिमाक्षिपन्ती । प्रोद्य-
द्दिवाकरनिरन्तरभूरिसंख्या दीप्त्या जयत्यपि निशाम-
पि सोमसौम्याम् ॥ ३४ ॥ स्वर्गापवर्गगममार्गविमा-
र्गणेष्टः सद्धर्मतत्त्वकथनैकपटुस्त्रिलोक्याः । दिव्यध्व-
निर्भवति ते विशदार्थसर्वभाषास्वभावपरिणामगुणप्र-
योज्यः ॥ ३५ ॥ उन्निद्रहेमनवपङ्कजपुञ्जकान्तीपर्युल्ल-

सन्नखमयूखशिखाभिरामौ । पादौ पदानि तव यत्र
जिनेन्द्र धत्तः पद्मानि तत्र विबुधाः परिकल्पयन्ति
॥ ३६ ॥ इत्थं यथा तव विभूतिरभूज्जिनेन्द्र ! धर्मोप-
देशनाविधौ न तथापरस्य । यादृक्प्रभा दिनकृतः प्रह-
तान्धकारा तादृक्कुतो ग्रहगणस्य विकासिनोऽपि ॥३७॥
श्च्योतन्मदाविलविलोलकपोलमूलमत्तभ्रमद्भ्रमरनाद-
विवृद्धकोपम् । ऐरावताभमिभमुद्धतमापतन्तं दृष्ट्वा
भयं भवति नो भवदाश्रितानाम् ॥ ३८ ॥ भिन्नेभ

कुम्भगलदुज्ज्वलशोणिताक्तमुक्ताफलप्रकरभूषितभूमिभागः। बद्धक्रमः क्रमगतं हरिणाधिपोऽपि नाक्रामति क्रमयुगाचलसंश्रितं ते ॥३९॥ कल्पान्तकालपवनोद्धतवह्निकल्पं दावानलं ज्वलितमुज्ज्वलमुत्स्फुलिङ्गम् । विश्वं जिघत्सुमिव सम्मुखमापतन्तं त्वन्नामकीर्तनजलं शमयत्यशेषम् ॥ ४० ॥ रक्तेक्षणं समदकोकिलकण्ठनीलं क्रोधोद्धतं फणिनमुत्फणमापतन्तम् । आक्रामति क्रमयुगेण निरस्तशङ्कस्त्वन्नामनागदमनी हृदि

यस्य पुंसः ॥ ४१ ॥ वल्गत्तुरङ्गगजगर्जितभीमनादमा-
जौ बलं बलवतामपि भूपतीनाम् । उद्यद्दिवाकरमयू-
खशिखापविद्धं त्वत्कीर्तनात्तम इवाशु भिदामुपैति
॥४२॥ कुन्ताग्रभिन्नगजशोणितवारिवाहवेगावतारतर-
णातुरयोधभीमे । युद्धे जयं विजितदुर्जयजेयपक्षास्त्व-
त्पादपङ्कजवनाश्रयिणो लभन्ते ॥ ४३ ॥ अम्भोनिधौ
क्षुभितभीषणनक्रचक्रपाठीनपीठभयदोल्बणवाडवा-
ग्नौ ॥रङ्गत्तरङ्गशिखरस्थिततयानपात्रास्त्रासं विहाय भवतः

स्मरणाद्व्रजन्ति ॥ ४४ ॥ उद्भूतभीषणजलोदरभारभुग्नाः शोच्यां दशामुपगताश्च्युतजीविताशाः । त्वत्पादपङ्कजरजोमृतदिग्धदेहा मर्त्या भवन्ति मकरध्वजतुल्यरूपाः ॥ ४५ ॥ आपादकण्ठमुरुशृङ्खलवेष्टिताङ्गा गाढं बृहन्निगडकोटिनिघृष्टजङ्घाः । त्वन्नाममन्त्रमनिशं मनुजाः स्मरन्तः सद्यः स्वयं विगतबन्धभया भवन्ति ॥४६॥ मत्तद्विपेन्द्रमृगराजदवानलाहिसंग्रामवारिधिमहोदरबन्धनोत्थम् । तस्याशु नाशमुपयाति भयं भियेव यस्ता-

वकं स्तवमिमं मतिमानधीते ॥ ४७ ॥ स्तोत्रस्रजं तव जिनेन्द्र गुणैर्निबद्धां भक्त्या मया विविधवर्णविचित्रपुष्पाम् । धत्ते जनो य इह कण्ठगतामजस्रं तं मानतुङ्गमवशा समुपैति लक्ष्मीः ॥ ४८ ॥

इति श्रीमानतुङ्गाचार्यविरचितं भक्तामरस्तोत्रम् ।

श्रीसिद्धसेनदिवाकरप्रणीतं

कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् ।

कल्याणमन्दिरमुदारमवद्यभेदि भीताभयप्रदमनि-

न्दितमङ्घ्रिपद्मम् । संसारसागरनिमज्जदशेषजन्तुपोता-
यमानमभिनम्य जिनेश्वरस्य ॥१॥ यस्य स्वयं सुरगुरु-
र्गरिमाम्बुराशेः स्तोत्रं सुविस्तृतमतिर्न विभुर्विधातुम् ।
तीर्थेश्वरस्य कमठस्मयधूमकेतोस्तस्याहमेष किल सं-
स्तवनं करिष्ये ॥ २ ॥ (युग्मम्) सामान्यतोऽपि तव
वर्णयितुं स्वरूपमस्मादृशाः कथमधीश भवन्त्यधीशाः ।
धृष्टोऽपि कौशिकशिशुर्यदि वा दिवान्धो रूपं प्ररूपय-
ति किं किल घर्मरश्मेः ॥ ३ ॥ मोहक्षयादनुभवन्नपि

नाथ मर्त्यो नूनं गुणान्गणयितुं न तव क्षमेत । कल्पान्तवान्तपयसः प्रकटोऽपि यस्मान्मीयेत केन जलधेर्ननु रत्नराशिः ॥ ४ ॥ अभ्युद्यतोऽस्मि तव नाथ जडाशयोऽपि कर्तुं स्तवं लसदसंख्यगुणाकरस्य । बालोऽपि किं न निजबाहुयुगं वितत्य विस्तीर्णतां कथयति स्वधियाम्बुराशेः ॥ ५ ॥ ये योगिनामपि न यान्ति गुणास्तवेश वक्तुं कथं भवति तेषु ममावकाशः । जाता तदेवमसमीक्षितकारितेयं जल्पन्ति वा निजगिरा ननु

पक्षिणोऽपि ॥६॥ आस्तामचिन्त्यमहिमा जिन संस्तव-स्ते नामापि पाति भवतो भवतो जगन्ति । तीव्रातपो-पहतपान्थजनान्निदाघे प्रीणाति पद्मसरसः सरसोऽ-निलोऽपि ॥७॥ हृद्वर्तिनि त्वयि विभो शिथिलीभव-न्ति जन्तोः क्षणेन निबिडा अपि कर्मबन्धाः । सद्यो भुजङ्गममया इव मध्यभागमभ्यागते वनशिखण्डिनि चन्दनस्य ॥८॥ मुच्यन्त एव मनुजाः सहसा जिने-न्द्र रौद्रैरुपद्रवशतैस्त्वयि वीक्षितेऽपि । गोस्वामिनि

स्फुरिततेजसि दृष्टमात्रे चौरैरिवाशु पशवः प्रपलायमानैः ॥ ९ ॥ त्वं तारको जिन कथं भविनां त एव त्वामुद्वहन्ति हृदयेन यदुत्तरन्तः । यद्वा दृतिस्तरति यज्जालमेष नूनमन्तर्गतस्य मरुतः स किलानुभावः ॥ १० ॥ यस्मिन्हरप्रभृतयोऽपि हतप्रभावाः सोऽपि त्वया रतिपतिः क्षपितः क्षणेन । विध्यापिता हुतभुजः पयसाथ येन पीतं न किं तदपि दुर्धरवाडवेन ॥ ११ ॥ स्वामिन्ननल्पगरिमाणमपि प्रपन्नास्त्वां जन्तवः कथ-

महो हृदये दधानाः । जन्मोदधिं लघु तरन्त्यतिलाघवेन चिन्त्यो न हन्त महतां यदि वा प्रभावः ॥ १२ ॥
क्रोधस्त्वया यदि विभो प्रथमं निरस्तो ध्वस्तस्तदा वद कथं किल कर्मचौराः । प्लोषत्यमुत्र यदि वा शिशिरापि लोके नीलद्रुमाणि विपिनानि न किं हिमानी ॥ ॥ १३ ॥
त्वां योगिनो जिन सदा परमात्मरूपमन्वेषयन्ति हृदयाम्बुजकोषदेशे । पूतस्य निर्मलरुचेर्यदि वा किमन्यदक्षस्य सम्भवपदं ननु कर्णिकायाः ॥

॥ १४ ॥ ध्यानाज्जिनेश भवतो भविनः क्षणेन देहं विहाय परमात्मदशां व्रजन्ति । तीव्रानलादुपलभावमपास्य लोके चामीकरत्वमचिरादिव धातुभेदाः ॥१५॥ अन्तः सदैव जिन यस्य विभाव्यसे त्वं भव्यैः कथं तदपि नाशयसे शरीरम् । एतत्स्वरूपमथ मध्यविवर्तिनो हि यद्विग्रहं प्रशमयन्ति महानुभावाः ॥ १६ ॥ आत्मा मनीषिभिरयं त्वदभेदबुद्ध्या ध्यातो जिनेन्द्र भवतीह भवत्प्रभावः । पानीयमप्यमृतमित्यनुचिन्त्यमानं

किं नाम नो विषविकारमपाकरोति ॥ १७ ॥ त्वामेव वीततमसं परवादिनोऽपि नूनं विभो हरिहरादिधिया प्रपन्नाः। किं काचकामलिभिरीश सितोऽपि शङ्खो नो गृह्यते विविधवर्णविपर्ययेण ॥ १८ ॥ धर्मोपदेशसमये सविधानुभावादास्तां जनो भवति ते तरुरप्यशोकः। अभ्युद्गते दिनपतौ समहीरुहोऽपि किं वा विबोधमुपयाति न जीवलोकः ॥१९॥ चित्रं विभो कथमवाङ्मुखवृन्तमेव विष्वक्पतत्यविरला सुरपुष्पवृष्टिः। त्वद्गोचरे

सुमनसां यदि वा मुनीश ! गच्छन्ति नूनमध एव हि
बन्धनानि ॥२०॥ स्थाने गभीरहृदयोदधिसम्भवायाः
पीयूषतां तव गिरः समुदीरयन्ति । पीत्वा यतः परमसं-
मदसङ्गभाजो भव्या व्रजन्ति तरसाप्यजरामरत्वम्
॥२१॥ स्वामिन्सुदूरमवनम्य समुत्पतन्तो मन्ये वदन्ति
शुचयः सुरचामरौघाः । येऽस्मै नतिं विदधते मुनिपुङ्ग-
वाय ते नूनमूर्ध्वगतयः खलु शुद्धभावाः ॥ २२ ॥
श्यामं गभीरगिरमुज्ज्वलहेमरत्नसिंहासनस्थमिह भ-

व्यशिखण्डिनस्त्वाम् । आलोकयन्ति रभसेन नदन्त-
मुच्चैश्चामीकराद्रिशिरसीव नवाम्बुवाहम् ॥ २३ ॥ उद्ग-
च्छता तव शितिद्युतिमण्डलेन लुप्तच्छदच्छविरशोक-
तरुर्बभूव । सांनिध्यतोऽपि यदि वा तव वीतराग !
नीरागतां व्रजति को न सचेतनोऽपि ॥ २४ ॥ भो भोः
प्रमादमवधूय भजध्वमेनमागत्य निर्वृतिपुरीं प्रति सा-
र्थवाहम् । एतन्निवेदयति देव जगत्त्रयाय मन्ये नद-
न्नभिनभः सुरदुन्दुभिस्ते ॥ २५ ॥ उद्द्योतितेषु

भवता भुवनेषु नाथ तारान्वितो विधुरयं विहतान्धकारः । मुक्ताकलापकलितोरुसितातपत्रव्याजात्त्रिधा धृतधनुर्ध्रुवमभ्युपेतः ॥ २६ ॥ स्वेन प्रपूरितजगत्त्रयपिण्डितेन कान्तिप्रतापयशसामिव सञ्चयेन । माणिक्यहेमरजतप्रविनिर्मितेन सालत्रयेण भगवन्नभितो विभासि ॥२७॥ दिव्यस्रजो जिन नमत्त्रिदशाधिपानामुत्सृज्य रत्नरचितानपि मौलिबन्धान् । पादौ श्रयन्ति भवता यदि वापरत्र त्वत्सङ्गमे सुमनसो न रम-

न्त एव ॥ २८ ॥ त्वं नाथ जन्मजलधेर्विपराङ्मुखोऽपि यत्तारयत्यसुमतो निजपृष्ठलग्नान् । युक्तं हि पार्थिवनिपस्य सतस्तवैव चित्रं विभो यदसि कर्मविपाकशून्यः ॥ २९ ॥ विश्वेश्वरोऽपि जनपालक दुर्गतस्त्वं किं वाक्षरप्रकृतिरप्यलिपिस्त्वमीश । अज्ञानवत्यपि सदैव कथंचिदेव ज्ञानं त्वयि स्फुरति विश्वविकासहेतु॥३०॥ प्राग्भारसम्भृतनभांसि रजांसि रोषादुत्थापितानि कमठेन शठेन यानि । छायापि तैस्तव न नाथ

हता हताशो ग्रस्तस्त्वमीभिरयमेव परं दुरात्मा ॥३१॥ यद्गर्जदूर्जितघनौघमदभ्रभीमभ्रश्यत्तडिन्मुसलमांसलघोरधारम्। दैत्येन मुक्तमथ दुस्तरवारि दध्रे तेनैव तस्य जिन दुस्तरवारिकृत्यम् ॥ ३२ ॥ ध्वस्तोर्ध्वकेशविकृताकृति मर्त्यमुण्डप्रालम्बभृद्भयदवक्त्रविनिर्यदग्निः। प्रेतव्रजः प्रति भवन्तमपीरितो यः सोऽस्याभवत्प्रतिभवं भवदुःखहेतुः ॥ ३३ ॥ धन्यास्त एव भुवनाधिप ये त्रिसन्ध्यमाराधयन्ति विधिवद्विधुतान्य-

कृत्याः । भक्त्योल्लसत्पुलकपक्ष्मलदेहदेशाः पादद्वयं तव विभो भुवि जन्मभाजः ॥३४॥ अस्मिन्नपारभववारिनिधौ मुनीश मन्ये न मे श्रवणगोचरतां गतोऽसि। आकर्णिते तु तव गोत्रपवित्रमन्त्रे किं वा विपद्विषधरी सविधं समेति ॥३५॥ जन्मान्तरेऽपि तव पादयुगं न देव मन्ये मया महितमीहितदानदक्षम् । तेनेह जन्मनि मुनीश ! पराभवानां जातो निकेतनमहं मथिताशयानाम् ॥३६॥ नूनं न मोहतिमिरावृतलोचनेन

पूर्वं विभो सकृदपि प्रविलोकितोऽसि। मर्माविधो वि-
धुरयन्ति हि मामनर्थाः प्रोद्यत्प्रबन्धगतयः कथमन्य-
थैते ॥ ३७ ॥ आकर्णितोऽपि महितोऽपि निरीक्षितो-
ऽपि नूनं न चेतसि मया विधृतोऽसि भक्त्या । जातो-
ऽस्मि तेन जनबान्धव दुःखपात्रं यस्मात्क्रियाः प्रति-
फलन्ति न भावशून्याः ॥३८॥ त्वं नाथ दुःखिजनव-
त्सल हे शरण्य कारुण्यपुण्यवसते वशिनां वरेण्य ।
भक्त्या नते मयि महेश दयां विधाय दुःखाङ्कुरोद्दल-

नतत्परतां विधेहि ॥ ३९ ॥ निःसंख्यसारशरणं शरणं शरण्यमासाद्य सादितरिपुप्रथितावदानम् । त्वत्पादपङ्कजमपि प्रणिधानवन्ध्यो वन्ध्योऽस्मि तद्भुवनपावन हा हतोऽस्मि ॥ ४० ॥ देवेन्द्रवन्द्य विदिताखिलवस्तुसार संसारतारक विभो भुवनाधिनाथ । त्रायस्व देव करुणाह्रद मां पुनीहि सीदन्तमद्य भयदव्यसनाम्बुराशेः ॥४१॥ यद्यस्ति नाथ भवदङ्घ्रिसरोरुहाणां भक्तेः फलं किमपि सन्ततसञ्चितायाः । तन्मे त्वदेकशरण-

स्य शरण्य भूयाः स्वामी त्वमेव भुवनेऽत्र भवान्तरे-ऽपि ॥ ४२ ॥ इत्थं समाहितधियो विधिवज्जिनेन्द्र सान्द्रोल्लसत्पुलककञ्चुकिताङ्गभागाः । त्वद्बिम्बनिर्मल-मुखाम्बुजबद्धलक्ष्या ये संस्तवं तव विभो रचयन्ति भव्याः ॥ ४३ ॥ जननयनकुमुदचन्द्र प्रभास्वराः स्वर्गसम्पदो भुक्त्वा । ते विगलितमलनिचया अ-चिरान्मोक्षं प्रपद्यन्ते ॥ ४४ ॥

श्रीवादिराजप्रणीतं

एकीभावस्तोत्रम्

एकीभावं गत इव मया यः स्वयं कर्मबन्धो घोरं दुःखं भवभवगतो दुर्निवारः करोति । तस्याप्यस्य त्वयि जिनरवे भक्तिरुन्मुक्तये चेज्जेतुं शक्यो भवति न तया कोऽपरस्तापहेतुः ॥ १ ॥ ज्योतीरूपं दुरितनिवहध्वान्तविध्वंसहेतुं त्वामेवाहुर्जिनवर चिरं तत्त्वविद्याभियुक्ताः । चेतोवासे भवसि च मम स्फारमुद्भास-

मानस्तास्मिन्नंहः कथमिव तमो वस्तुतो वस्तुमीष्टे ॥२॥
आनन्दाश्रुस्नापितवदनं गद्गदं चाभिजल्पन्यश्चायेत त्व-
यि दृढमनाः स्तोत्रमन्त्रैर्भवन्तम् । तस्याभ्यस्तादपि च
सुचिरं देहवल्मीकमध्यान्निष्कास्यन्ते विविधविषम-
व्याधयः काद्रवेयाः ॥३॥ प्रागेवेह त्रिदिवभवनादेष्यता
भव्यपुण्यात्पृथ्वीचक्रं कनकमयतां देव निन्ये त्वयेदम्।
ध्यानद्वारं मम रुचिकरं स्वान्तगेहं प्रविष्टस्तत्किं चित्रं
जिन वपुरिदं यत्सुवर्णीकरोषि ॥४॥ लोकस्यैकस्त्वमसि

भगवन्निर्निमित्तेन वन्धुस्त्वय्येवासौ सकलविषया श-
क्तिरप्रत्यनीका । भक्तिस्फीतां चिरमधिवसन्मामिकां
चित्तशय्यां मय्युत्पन्नं कथमिव ततः क्लेशयूथं सहेथाः
॥५॥ जन्माटव्यां कथमपि मया देव दीर्घं भ्रमित्वा
प्राप्तैवेयं तव नयकथा स्फारपीयूषवापी । तस्या मध्ये
हिमकरहिमव्यूहशीते नितान्तं निर्मग्नं मां न जहति
कथं दुःखदावोपतापाः ॥६॥ पादन्यासादपि च पुनतो
यात्रया ते त्रिलोकीं हेमाभासो भवति सुरभिः श्रीनि-

वासश्च पद्मः । सर्वाङ्गेण स्पृशति भगवंस्त्वय्यशेषं
मनो मे श्रेयः किं तत्स्वयमहरहर्यन्न मामभ्युपैति॥७॥
पश्यन्तं त्वद्वचनममृतं भक्तिपात्र्या पिबन्तं कर्मारण्या-
त्पुरुषमसमानन्दधाम प्रविष्टम् । त्वां दुर्वारस्मरमदहरं
त्वत्प्रसादैकभूमिं क्रूराकाराः कथमिव रुजाकण्टका नि-
र्लुठन्ति ॥८॥ पाषाणात्मा तदितरसमः केवलं रत्नमू-
र्तिर्मानस्तम्भो भवति च परस्तादृशो रत्नवर्गः । दृष्टि-
प्राप्तो हरति स कथं मानरोगं नराणां प्रत्यासत्तिर्यदि

न भवतस्तस्य तच्छक्तिहेतुः ॥ ९ ॥ हृद्यः प्राप्तो मरु-
दपि भवन्मूर्तिशैलोपवाही सद्यः पुंसां निरवधिरुजा-
धूलिबन्धं धुनोति । ध्यानाहूतो हृदयकमलं यस्य तु
त्वं प्रविष्टस्तस्याशक्यः क इह भुवने देव लोकोपकारः
॥१०॥जानासि त्वं मम भवभवे यच्च यादृक्च दुःखं जातं
यस्य स्मरणमपि मे शस्त्रवन्निष्पिनष्टि । त्वं सर्वेशः स-
कृप इति च त्वामुपेतोऽस्मि भक्त्या यत्कर्तव्यं तदिह
विषये देव एव प्रमाणम् ॥ ११ ॥ प्रापद्दैवं तव नुति-

पदैर्जीवकेनोपदिष्टैः पापाचारी मरणसमये सारमेयो
ऽपि सौख्यम्। कः संदेहो यदुपलभते वासवश्रीप्रभुत्वं
जल्पञ्जाप्यैर्मणिभिरमलैस्त्वन्नमस्कारचक्रम् ॥ १२ ॥
शुद्धे ज्ञाने शुचिनि चरिते सत्यपि त्वय्यनीचा भक्ति-
र्नो चेदनवधिसुखावञ्चिका कुञ्चिकेयम्। शक्योद्घाटं
भवति हि कथं मुक्तिकामस्य पुंसो मुक्तिद्वारं परिदृ-
ढमहामोहमुद्राकवाटम् ॥ १३ ॥ प्रच्छन्नः खल्वयम-
घमयैरन्धकारैः समन्तात्पन्था मुक्तेः स्थपुटितपदः

क्लेशगर्तैरगाधैः । तत्कस्तेन व्रजति सुखतो देव तत्त्वावभासी यद्यग्रेऽग्रे न भवति भवद्भारतीरत्नदीपः ॥१४॥ आत्मज्योतिर्निधिरनवधिर्द्रष्टुरानन्दहेतुः कर्मक्षोणीपटलपिहितो योऽनवाप्यः परेषाम् । हस्ते कुर्वन्त्यनतिचिरतस्तं भवद्भक्तिभाजः स्तोत्रैर्बन्धप्रकृतिपुरुषोद्दामधात्रीखनित्रैः ॥ १५ ॥ प्रत्युत्पन्ना नयहिमगिरेरायता चामृताब्धेर्या देव त्वत्पदकमलयोः सङ्गता भक्तिगङ्गा । चेतस्तस्यां मम रुचिवशादाप्लुतं क्षा-

लितांहः कल्माषं यद्भवति किमियं देव संदेहभूमिः ॥ १६ ॥ प्रादुर्भूत स्थिरपदसुख त्वामनुध्यायतो मे त्वय्येवाहं स इति मतिरुत्पद्यते निर्विकल्पा । मिथ्यैवेयं तदपि तनुते तृप्तिमभ्रेषरूपां दोषात्मानोऽप्यभिमतफलास्त्वत्प्रसादाद्भवन्ति ॥ १७ ॥ मिथ्यावादं मलमपनुदन्सप्तभङ्गीतरङ्गैर्वागम्भोधिर्भुवनमखिलं देव पर्येति यस्ते । तस्यावृत्तिं सपदि विबुधाश्चेतसैवाचलेन व्यातन्वन्तः सुचिरममृतासेवया तृप्नुवन्ति

॥ १८ ॥ आहार्येभ्यः स्पृहयति परं यः स्वभावादहृ-
द्यशस्त्रग्राही भवति सततं वैरिणा यश्च शक्यः । सर्वा-
ङ्गेषु त्वमसि सुभगस्त्वं न शक्यः परेषां तत्किं भूषा-
वसनकुसुमैः किं च शस्त्रैरुदस्त्रैः ॥ १९ ॥ इन्द्रः सेवां
तव सुकुरुतां किं तया श्लाघनं ते तस्यैवेयं भवलय-
करी श्लाघ्यतामातनोति । त्वं निस्तारी जननजलधेः
सिद्धिकान्तापतिस्त्वं त्वं लोकानां प्रभुरिति तव श्ला-
घ्यते स्तोत्रमित्थम् ॥ २० ॥ वृत्तिर्वाचामपरसदृशी न

त्वमन्येन तुल्यस्तुत्युद्गाराः कथमिव ततस्त्वय्यमी नः
क्रमन्ते । मैवं भूवंस्तदपि भगवन्भक्तिपीयूषपुष्टास्ते
भव्यानामभिमतफलाः पारिजाता भवन्ति ॥ २१ ॥
कोपावेशो न तव न तव क्वापि देव प्रसादो व्याप्तं
चेतस्तव हि परमोपेक्षयैवानपेक्षम् । आज्ञावश्यं तदपि
भुवनं संनिधिर्वैरहारी क्वैवंभूतं भुवनतिलक ! प्राभवं
त्वत्परेषु ॥ २२ ॥ देव स्तोतुं त्रिदिवगणिकामण्डली-
गीतकीर्तिं तोतूर्ति त्वां सकलविषयज्ञानमूर्तिं जनो

यः। तस्य क्षेमं न पदमटतो जातु जाहूर्ति पन्थास्त-
त्त्वग्रन्थस्मरणविषये नैष मोमूर्ति मर्त्यः ॥ २३ ॥ चित्ते
कुर्वन्निरवधिसुखज्ञानदृग्वीर्यरूपं देव त्वां यः समय-
नियमादादरेण स्तवीति। श्रेयोमार्गं स खलु सुकृती
तावता पूरयित्वा कल्याणानां भवति विषयः पञ्चधा-
पञ्चितानाम् ॥ २४ ॥ भक्तिप्रह्वमहेन्द्रपूजितपद
त्वत्कीर्तने न क्षमाः सूक्ष्मज्ञानदृशोऽपि संयमभृतः
के हन्त मन्दा वयम्। अस्माभिः स्तवनच्छलेन

तु परस्त्वय्यादरस्तन्यते स्वात्माधीनसुखैषिणां स खलु
नः कल्याणकल्पद्रुमः ॥ २५ ॥ वादिराजमनु शाब्दि-
कलोको वादिराजमनु तार्किकसिंहः । वादिराजमनु-
काव्यकृतस्ते वादिराजमनु भव्यसहायः ॥ २६ ॥

इति श्रीवादिराजकृतमेकीभावस्तोत्रम् ।

अथ श्रीधनञ्जयकविप्रणीतं

विषापहारस्तोत्रम् ।

स्वात्मस्थितः सर्वगतः समस्तव्यापारवेदी विनि-

वृत्तसङ्गः । प्रवृद्धकालोऽप्यजरो वरेण्यः पायादपाया-
त्पुरुषः पुराणः ॥१॥ परैरचिन्त्यं युगभारमेकः स्तोतुं
वहन्योगिभिरप्यशक्यः । स्तुत्योऽद्य मेऽसौ वृषभो न
भानोः किमप्रवेशे विशति प्रदीपः ॥ २ ॥ तत्याज
शक्रः शकनाभिमानं नाहं त्यजामि स्तवनानुबन्धम् ।
स्वल्पेन बोधेन ततोऽधिकार्थं वातायनेनेव निरूपया-
मि ॥ ३ ॥ त्वं विश्वदृश्वा सकलैरदृश्यो विद्वानशेषं
निखिलैरवेद्यः । वक्तुं कियान्कीदृशमित्यशक्यः स्तुति-

स्ततोऽशक्तिकथा तवास्तु ॥ ४ ॥ व्यापीडितं बालमि-
वात्मदोषैरुल्लाघतां लोकमवापिपस्त्वम् । हिताहिता-
न्वेषणमान्द्यभाजः सर्वस्य जन्तोरसि बालवैद्यः ॥५॥
दाता न हर्ता दिवसं विवस्वानद्यश्च इत्यच्युतदर्शिता-
शः । सव्याजमेवं गमयत्यशक्तः क्षणेन दत्सेऽभिमतं
नताय ॥ ६ ॥ उपैति भक्त्या सुमुखः सुखानि त्वयि
स्वभावाद्विमुखश्च दुःखम् । सदावदातद्युतिरेकरूप-
स्तयोस्त्वमादर्श इवाऽवभासि ॥ ७ ॥ अगाधताऽब्धेः

स यतः पयोधिर्मेरोश्च तुङ्गा प्रकृतिः स यत्र । द्यावा-
पृथिव्योः पृथुता तथैव व्याप त्वदीया भुवनान्तराणि
॥ ८ ॥ तवानवस्था परमार्थतत्त्वं त्वया न गीतः पुन-
रागमश्च । दृष्टं विहाय त्वमदृष्टमैषीर्विरुद्धवृत्तोऽपि
समञ्जसस्त्वम् ॥९॥ स्मरः सुदग्धो भवतैव तस्मिन्नुद्धू-
लितात्मा यदि नाम शम्भुः । अशेत वृन्दोपहतोऽपि
विष्णुः किं गृह्यते येन भवानजागः ॥१०॥ स नीरजा
स्यादपरोऽघवान्वा तद्दोषकीर्त्यैव न ते गुणित्वम् । स्व-

तोऽम्बुराशेर्महिमा न देव स्तोकापवादेन जलाशयस्य
॥११॥ कर्मस्थितिं जन्तुरनेकभूमिं नयत्यमुं सा च प-
रस्परस्य । त्वं नेतृभावं हि तयोर्भवाब्धौ जिनेन्द्र
नौनाविकयोरिवाख्यः ॥१२॥ सुखाय दुःखानि गुणाय
दोषान्धर्माय पापानि समाचरन्ति । तैलाय बालाः सि-
कतासमूहं निपीडयन्ति स्फुटमत्वदीयाः ॥१३॥ विषा-
पहारं मणिमौषधानि मन्त्रं समुद्दिश्य रसायनं च । भ्रा-
म्यन्त्यहो न त्वमिति स्मरन्ति पर्यायनामानि तवैव

तानि ॥ १४ ॥ चित्ते न किञ्चित्कृतवानसि त्वं देवः
कृतश्चेतसि येन सर्वम् । हस्ते कृतं तेन जगद्विचित्रं
सुखेन जीवत्यपि चित्तबाह्यः ॥१५॥ त्रिकालतत्त्वं त्व-
मवैस्त्रिलोकीस्वामीति संख्यानियतेरमीषाम् । बोधा-
धिपत्यं प्रति नाभविष्यंस्तेऽन्येऽपि चेद्व्याप्स्यदमूनपी-
दम् ॥ १६ ॥ नाकस्य पत्युः परिकर्म रम्यं नागम्यरू-
पस्य तवोपकारि । तस्यैव हेतुः स्वसुखस्य भानोरुद्बि-
भ्रतश्छत्रमिवादरेण ॥ १७ ॥ कोपेक्षकस्त्वं क्व सुखो-

पदेशः स चेत् किमिच्छाप्रतिकूलवादः । कासौ क-
वा सर्वजगत्प्रियत्वं तन्नो यथातथ्यमवेविजं ते ॥१८॥
तुङ्गात्फलं यत्तदकिञ्चनाच्च प्राप्यं समृद्धान्न धनेश्व-
रादेः । निरम्भसोऽप्युच्चतमादिवाद्रेर्नैकापि निर्याति-
धुनी पयोधेः ॥१९॥ त्रैलोक्यसेवानियमाय दण्डं दध्रे
यदिन्द्रो विनयेन तस्य । तत्प्रातिहार्यं भवतः कुतस्त्यं
तत्कर्मयोगाद्यदि वा तवास्तु ॥ २० ॥ श्रिया परं प-
श्यति साधु निःस्वः श्रीमान्न कश्चित्कृपणं त्वदन्यः ।

यथा प्रकाशस्थितमन्धकारस्थायीक्षतेऽसौ न तथा तमःस्थम् ॥ २१ ॥ स्ववृद्धिनिःश्वासनिमेषभाजि प्रत्यक्षमात्मानुभवेऽपि मूढः । किं चाखिलज्ञेयविवर्तिबोधस्वरूपमध्यक्षमवैति लोकः ॥ २२ ॥ तस्यात्मजस्तस्य पितेति देव त्वां येऽवगायन्ति कुलं प्रकाश्य । तेऽद्यापि नन्वाश्मनमित्यवश्यं पाणौ कृतं हेम पुनस्त्यजन्ति ॥ २३ ॥ दत्तस्त्रिलोक्यां पटहोऽभिभूताः सुरासुरास्तस्य महान्स लाभः । मोहस्य मोहस्त्वयि को

विरोद्धुर्मूलस्य नाशो बलवद्विरोधः ॥ २४ ॥ मार्ग-
स्त्वयैको ददृशे विमुक्तेश्चतुर्गतीनां गहनं परेण ।
सर्वं मया दृष्टमिति स्मयेन त्वं मा कदाचिद्भुजमालु-
लोके ॥ २५ ॥ स्वर्भानुरर्कस्य हविर्भुजोऽम्भः कल्पा-
न्तवातोऽम्बुनिधेर्विघातः । संसारभोगस्य वियोगभा-
वो विपक्षपूर्वाभ्युदयास्त्वदन्ये ॥ २६ ॥ अजानतस्त्वां
नमतः फलं यत्तज्जानतोऽन्यं न तु देवतेति । हरिन्म-
णिं काचधिया दधानस्तं तस्य बुद्ध्या वहतो न रिक्तः

॥२७॥ प्रशस्तवाचश्चतुराः कषायैर्दग्धस्य देवव्यवहारमाहुः । गतस्य दीपस्य हि नन्दितत्वं दृष्टं कपालस्य च मङ्गलत्वम् ॥२८॥ नानार्थमेकार्थमदस्त्वदुक्तं हितं वचस्ते निशमय्य वक्तुः । निर्दोषतां के न विभावयन्ति ज्वरेण मुक्तः सुगमः स्वरेण ॥ २९ ॥ न क्वापि वाञ्छा ववृते च वाक्ते काले क्वचित्कोऽपि तथा नियोगः । न पूरयाम्यम्बुधिमित्युदंशुः स्वयं हि शीतद्युतिरभ्युदेति ॥३०॥ गुणा गभीराः परमाः प्रसन्ना बहुप्रकारा बह-

वस्तवेति । दृष्टोऽयमन्तः स्तवने न तेषां गुणो गुणानां किमतः परोऽस्ति ॥ ३१ ॥ स्तुत्या परं नाभिमतं हि भक्त्या स्मृत्या प्रणत्या च ततो भजामि । स्मरामि देवं प्रणमामि नित्यं केनाप्युपायेन फलं हि साध्यम् ॥ ३२ ॥ ततस्त्रिलोकीनगराधिदेवं नित्यं परं ज्योतिरनन्तशक्तिम् । अपुण्यपापं परपुण्यहेतुं नमाम्यहं वन्द्यमवन्दितारम् ॥ ३३ ॥ अशब्दमस्पर्शमरूपगन्धं त्वां नीरसं तद्विषयावबोधम् । सर्वस्य मातारममेयम-

न्यैर्जिनेन्द्रमस्मार्यमनुस्मरामि ॥३४॥ अगाधमन्यैर्मनसाऽप्यलङ्घ्यं निष्किंचनं प्रार्थितमर्थवद्भिः । विश्वस्य पारं तमदृष्टपारं पतिं जिनानां शरणं व्रजामि ॥३५॥ त्रैलोक्यदीक्षागुरवे नमस्ते यो वर्धमानोऽपि निजोन्नतोऽभूत् । प्राग्गण्डशैलः पुनरद्रिकल्पः पश्चान्नमेरुः कुलपर्वतोऽभूत् ॥३६॥ स्वयंप्रकाशस्य दिवा निशा वा न बाध्यता यस्य न बाधकत्वम् । न लाघवं गौरवमेकरूपं वन्दे विभुं कालकलामतीतम् ॥३७॥ इति स्तुतिं

देव विधाय दैन्याद्वरं न याचे त्वमुपेक्षकोऽसि। छाया तरुं संश्रयतः स्वतः स्यात्कश्छायया याचितयात्मलाभः ॥३८॥ अथास्ति दित्सा यदि वोपरोधस्त्वय्येव सक्तां दिश भक्तिबुद्धिम् । करिष्यते देव तथा कृपां मे को वात्मपोष्ये सुमुखो न सूरिः ॥ ३९ ॥ वितरति विहिता यथाकथंचिज्जिन विनताय मनीषितानि भक्तिः। त्वयि नुतिविषया पुनर्विशेषाद्दिशति सुखानि यशो धनं जयं च ॥४०॥ इति श्रीधनंजयकृतं विषापहारस्तोत्रम् ।

श्रीभूपालकविप्रणीता

जिनचतुर्विंशतिका ।

श्रीलीलायतनं महीकुलगृहं कीर्तिप्रमोदास्पदं वाग्देवीरातिकेतनं जयरमाक्रीडानिधानं महत्। सः स्यात्सर्वमहोत्सवैकभवनं यः प्रार्थितार्थप्रदं प्रातः पश्यति कल्पपादपदलच्छायं जिनाङ्घ्रिद्वयम् ॥१॥ शान्तं वपुः श्रवणहारि वचश्चरित्रं सर्वोपकारि तव देव ततः श्रुतज्ञाः । संसारमारवमहास्थलरुद्रसान्द्रच्छायामहीरुह-

भवन्तमुपाश्रयन्ते ॥ २ ॥ स्वामिन्नद्य विनिर्गतोऽस्मि जननीगर्भान्धकूपोदराद्द्योद्घाटितदृष्टिरस्मि फलवज्जन्मास्मि चाद्य स्फुटम् । त्वामद्राक्षमहं यदक्षयपदानन्दाय लोकत्रयीनेत्रेन्दीवरकाननेन्दुममृतस्यन्दिप्रभाचन्द्रिकम् ॥३॥ निःशेषात्रिदशेन्द्रशेखरशिखारत्नप्रदीपावली—सान्द्रीभूतमृगेन्द्रविष्टरतटीमाणिक्यदीपावलिः । केयं श्रीः क च निःस्पृहत्वमिदमित्यूहातिगस्त्वादृशः सर्वज्ञानदृशश्चरित्रमहिमा लोकेश लोको-

त्तरः ॥ ४ ॥ राज्यं शासनकारिनाकपति यत्त्यक्तं तृ-
णावज्ञया हेलानिर्दलितत्रिलोकमहिमा यन्मोहमल्लो
जितः । लोकालोकमपि स्वबोधमुकुरस्यान्तः कृतं
यत्त्वया सैषाऽऽश्चर्यपरम्परा जिनवर क्वान्यत्र संभा-
व्यते ॥ ५ ॥ दानं ज्ञानधनाय दत्तमसकृत्पात्राय स-
द्वृत्तये चीर्णान्युग्रतपांसि तेन सुचिरं पूजाश्च बह्व्यः
कृताः । शीलानां निचयः सहामलगुणैः सर्वः समा-
सादितो दृष्टस्त्वं जिन येन दृष्टिसुभगः श्रद्धापरेण

क्षणम् ॥ ६ ॥ प्रज्ञापारमितः स एव भगवान्पारं स एव
श्रुतस्कन्धाब्धेर्गुणरत्नभूषण इति श्लाघ्यः स एव ध्रुव-
म् । नीयन्ते जिन येन कर्णहृदयालंकारतां त्वद्गुणाः
संसाराहिविषापहारमणयस्त्रैलोक्यचूडामणेः ॥७॥ जय-
ति दिविजवृन्दान्दोलितैरिन्दुरोचिर्निचयरुचिभिरुच्चै-
श्चामरैर्वीज्यमानः । जिनपतिरनुरज्यन्मुक्तिसाम्राज्य-
लक्ष्मीयुवतिनवकटाक्षक्षेपलीलां दधानैः ॥ ८ ॥ देवः
श्वेतातपत्रत्रयचमरिरुहाशोकभाश्चक्रभाषापुष्पौघासा-

रसिंहासनसुरपटहैरष्टभिः प्रातिहार्यैः । साश्चर्यैर्भ्राजमानः सुरमनुजसभाम्भोजिनीभानुमाली पायान्नः पादपीठीकृतसकलजगत्पालमौलिर्जिनेन्द्रः ॥ ९ ॥

नृत्यत्स्वर्दन्तिदन्ताम्बुरुहवननटन्नाकनारीनिकायः सद्यस्त्रैलोक्ययात्रोत्सवकरनिनदातोद्यमाद्यन्निलिम्पः । हस्ताम्भोजातलीलाविनिहितसुमनोदामरम्यामरस्त्रीकाम्यः कल्याणपूजाविधिषु विजयते देव देवागमस्ते ॥ १० ॥ चक्षुष्मानहमेव देव भुवने नेत्रामृतस्यन्दनं

त्वद्वक्त्रेन्दुमतिप्रसादसुभगैस्तेजोभिरुद्भासितम् । येनालोकयता मयाऽनतिचिराच्चक्षुः कृतार्थीकृतं द्रष्टव्यावधिवीक्षणव्यतिकरव्याजृम्भमाणोत्सवम् ॥११॥ कन्तोः सकान्तमपि मल्लमवैति कश्चिन्मुग्धो मुकुन्दमरविन्दजमिन्दुमौलिम् । मोघीकृतत्रिदशयोषिदपाङ्गपातस्तस्य त्वमेव विजयी जिनराजमल्लः ॥ १२ ॥ किसलयितमनल्पं त्वद्विलोकाभिलाषात्कुसुमितमतिसान्द्रं त्वत्समीपप्रयाणात् । मम फलितममन्दं त्वन्मुखेन्दोरि-

दानीं नयनपथमवाप्ताद्देव पुण्यद्रुमेण ॥ १३ ॥ त्रिभुवनवनपुष्प्यत्पुष्पकोदण्डदर्पप्रसरदवनवाम्भोमुक्तिसूक्तिप्रसूतिः । स जयति जिनराजव्रातजीमूतसङ्घः शतमखशिखिनृत्यारम्भनिर्बन्धबन्धुः ॥ १४ ॥ भूपालः स्वर्गपालप्रमुखनरसुरश्रेणिनेत्रालिमालालीलाचैत्यस्य चैत्यालयमखिलजगत्कौमुदीन्दोर्जिनस्य । उत्तंसीभूतसेवाञ्जलिपुटनलिनीकुड्मलास्त्रिः परीत्य श्रीपादच्छाययापस्थितभवदवथुः संश्रितोऽस्मीव मुक्तिम् ॥ १५ ॥

देव त्वदङ्घ्रिनखमण्डलदर्पणेऽस्मिन्नर्घ्ये निसर्गरुचिरे
चिरदृष्टवक्त्रः । श्रीकीर्तिकान्तिधृतिसङ्गमकारणानि
भव्यो न कानि लभते शुभमङ्गलानि ॥ १६ ॥ जयति
सुरनरेन्द्रश्रीसुधानिर्झरिण्याः कुलधरणिधरोऽयं जैन-
चैत्याभिरामः । प्रविपुलफलधर्मानोकहाग्रप्रवालप्रस-
रशिखरशुम्भत्केतनः श्रीनिकेतः ॥ १७ ॥ विनमदम-
रकान्ताकुन्तलाक्रान्तकान्तिस्फुरितनखमयूखद्योति-
ताशान्तरालः । दिविजमनुजराजव्रातपूज्यक्रमाब्जो

जयति विजितकर्मारातिजालो जिनेन्द्रः ॥ १८ ॥ सुस्तो-
त्थितेन सुमुखेन सुमङ्गलाय द्रष्टव्यमस्ति यदि मङ्ग-
लमेव वस्तु । अन्येन किं तदिह नाथ तवैव वक्त्रं त्रै-
लोक्यमङ्गलनिकेतनमीक्षणीयम् ॥ १९ ॥ त्वं धर्मोदय-
तापसाश्रमशुकस्त्वं काव्यबन्धक्रमक्रीडानन्दनकोकि-
लस्त्वमुचितः श्रीमाल्लिकाषट्पदः । त्वं पुन्नागकथार-
विन्दसरसीहंसस्त्वमुत्तंसकैः कैर्भूपाल न धार्यसे गुण-
मणिस्रङ्मालिभिर्मौलिभिः ॥ २० ॥ शिवसुखमजरश्री-

सङ्गमं चाभिलष्य स्वमभिनिगमयन्ति क्लेशपाशेन
केचित्। वयमिह तु वचस्ते भूपतेर्भावयन्तस्तदुभय-
मपि शश्वल्लीलया निर्विशामः ॥ २१ ॥ देवेन्द्रास्तव
मज्जनानि विदधुर्देवाङ्गना मङ्गलान्यापेठुः शरदिन्दु-
निर्मलयशो गन्धर्वदेवा जगुः। शेषाश्चापि यथानियो-
गमखिलाः सेवां सुराश्चक्रिरे तत्किं देव वयं विदध्म
इति नश्चित्तं तु दोलायते ॥२२॥ देव त्वज्जननाभि-
षेकसमये रोमाञ्चसत्कञ्चुकैर्देवेन्द्रैर्यदनार्ति नर्तनविधौ

लब्धप्रभावैः स्फुटम्। किंचान्यत्सुरसुन्दरीकुचतटप्रान्तावनद्धोत्तमप्रेङ्खद्वल्लकिनादझंकृतमहो तत्केन संवर्ण्यते ॥२३॥ देव त्वत्प्रतिबिम्बमम्बुजदलस्मेरेक्षणं पश्यतां यत्रास्माकमहो महोत्सवरसो दृष्टेरियान्वर्तते। साक्षात्तत्रभवन्तमीक्षितवतां कल्याणकाले तदा देवानामनिमेषलोचनतया वृत्तः स किं वर्ण्यते ॥ २४ ॥ दृष्टं धाम रसायनस्य महतां दृष्टं निधीनां पदं दृष्टं सिद्धरसस्य सद्म सदनं दृष्टं च चिन्तामणेः। किं

दृष्टेरथवानुषङ्गिकफलैरेभिर्मयाऽद्य ध्रुवं दृष्टं मुक्तिविवाहमङ्गलगृहं दृष्टे जिनश्रीगृहे ॥ २५ ॥ दृष्टस्त्वं जिनराजचन्द्र विकसद्भूपेन्द्रनेत्रोत्पलैः स्नातं त्वन्नुतिचन्द्रिकाम्भसि भवद्विद्वच्चकोरोत्सवे । नीतश्चाद्य निदाघजः क्लमभरः शान्तिं मया गम्यते देव त्वद्गतचेतसैव भवतो भूयात्पुनर्दर्शनम् ॥ २६ ॥

इति श्रीभूपालकविप्रणीता जिनचतुर्विंशतिका ।

आचार्यश्रीमदुमास्वामिविरचितं

तत्त्वार्थसूत्रम् ।

सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्राणि मोक्षमार्गः ॥ १ ॥ तत्त्वार्थश्रद्धानं सम्यग्दर्शनम् ॥ २ ॥ तन्निसर्गादधिगमाद्वा ॥ ३ ॥ जीवाजीवास्रवबन्धसंवरनिर्जरामोक्षास्तत्त्वम् ॥ ४ ॥ नामस्थापनाद्रव्यभावतस्तन्न्यासः ॥ ५ ॥ प्रमाणनयैरधिगमः ॥ ६ ॥ निर्देशस्वामित्वसाधनाऽधिकरणस्थितिविधानतः ॥ ७ ॥ सत्संख्याक्षेत्रस्पर्शन-

कालान्तरभावाल्पबहुत्वैश्च ॥ ८ ॥ मतिश्रुतावधिमनः-
पर्ययकेवलानि ज्ञानम् ॥ ९ ॥ तत्प्रमाणे ॥१०॥ आद्ये
परोक्षम् ॥ ११ ॥ प्रत्यक्षमन्यत् ॥ १२ ॥ मतिः स्मृ-
तिः संज्ञा चिन्ताऽभिनिबोध इत्यनर्थान्तरम् ॥ १३ ॥
तदिन्द्रियानिन्द्रियनिमित्तम् ॥ १४ ॥ अवग्रहेहावाय-
धारणाः ॥१४॥ बहुबहुविधक्षिप्राऽनिःसृताऽनुक्तध्रुवा-
णां सेतराणाम् ॥ १६ ॥ अर्थस्य ॥ १७ ॥ व्यञ्जनस्या-
वग्रहः ॥ १८ ॥ न चक्षुरनिन्द्रियाभ्याम् ॥ १९ ॥ श्रुतं

मतिपूर्वं द्व्यनेकद्वादशभेदम् ॥ २० ॥ भवप्रत्ययोऽवधि-
र्देवनारकाणाम् ॥ २१ ॥ क्षयोपशमनिमित्तः षड्वि-
कल्पः शेषाणाम् ॥ २२ ॥ ऋजुविपुलमती मनःपर्य्ययः
॥ २३ ॥ विशुद्ध्यप्रतिपाताभ्यां तद्विशेषः ॥२४॥ वि-
शुद्धिक्षेत्रस्वामिविषयेभ्योऽवधिमनःपर्ययोः ॥ २५ ॥
मतिश्रुतयोर्निबन्धो द्रव्येष्वसर्वपर्यायेषु ॥ २६ ॥ रूपि-
ष्ववधेः ॥ २७ ॥ तदनन्तभागे मनःपर्ययस्य ॥ २८ ॥
सर्वद्रव्यपर्यायेषु केवलस्य ॥ २९ ॥ एकादीनि भाज्या-

नि युगपदेकस्मिन्नाचतुर्भ्यः ॥ ३० ॥ मतिश्रुतावधयो-
विपर्ययश्च ॥ ३१ ॥ सदसतोरविशेषाद्यदृच्छोपलब्धे-
रुन्मत्तवत् ॥ ३२ ॥ नैगमसंग्रहव्यवहारर्जुसूत्रशब्दस-
मभिरूढैवंभूता नयाः ॥ ३३ ॥

इति तत्त्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रे प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥

औपशमिकक्षायिकौ भावौ मिश्रश्च जीवस्य स्वत-
त्त्वमौदयिकपारिणामिकौ च ॥ १ ॥ द्विनवाष्टादशैकविं-
शतित्रिभेदा यथाक्रमम् ॥ २ ॥ सम्यक्त्वचारित्रे ॥ ३ ॥

ज्ञानदर्शनदानलाभभोगोपभोगवीर्याणि च ॥ ४ ॥ ज्ञानाज्ञानदर्शनलब्धयश्चतुस्त्रित्रिपञ्चभेदाः सम्यक्त्वचारित्रसंयमासंयमाश्च ॥ ५ ॥ गतिकषायलिङ्गमिथ्यादर्शनाऽज्ञानाऽसंयताऽसिद्धलेश्याश्चतुश्चतुस्त्र्येकैकैकैकषड्भेदाः ॥ ६ ॥ जीवभव्याऽभव्यत्वानि च ॥ ७ ॥ उपयोगो लक्षणम् ॥ ८ ॥ स द्विविधोऽष्टचतुर्भेदः ॥ ९ ॥ संसारिणो मुक्ताश्च ॥ १० ॥ समनस्काऽमनस्काः ॥ ११ ॥ संसारिणस्त्रसस्थावराः ॥ १२ ॥ पृथिव्यप्तेजोवायुवन-

स्पतयः स्थावराः ॥ १३ ॥ द्वीन्द्रियादयस्त्रसाः ॥ १४ ॥
पञ्चेन्द्रियाणि ॥ १५ ॥ द्विविधानि ॥ १६ ॥ निर्वृत्त्युप-
करणे द्रव्येन्द्रियम् ॥ १७ ॥ लब्ध्युपयोगौ भावेन्द्रियम्
॥ १८ ॥ स्पर्शनरसनघ्राणचक्षुःश्रोत्राणि ॥ १९ ॥ स्प-
र्शरसगन्धवर्णशब्दास्तदर्थाः ॥ २० ॥ श्रुतमानिन्द्रियस्य
॥ २१ ॥ वनस्पत्यन्तानामेकम् ॥ २२ ॥ कृमिपिपीलि-
काभ्रमरमनुष्यादीनामेकैकवृद्धानि ॥ २३ ॥ संज्ञिनः
समनस्काः ॥ २४ ॥ विग्रहगतौ कर्मयोगः ॥२५॥ अ-

नुश्रेणि गतिः ॥ २६ ॥ अविग्रहा जीवस्य ॥ २७ ॥ विग्रहवती च संसारिणः प्राक् चतुर्भ्यः ॥ २८ ॥ एकसमयाऽविग्रहा ॥ २९ ॥ एकं द्वौ त्रीन्वानाहारकः ॥ ३० ॥ सम्मूर्छनगर्भोपपादाज्जन्म ॥ ३१ ॥ सचित्तशीतसंवृताः सेतरा मिश्राश्चैकशस्तद्योनयः ॥ ३२ ॥ जरायुजाण्डजपोतानां गर्भः ॥ ३३ ॥ देवनारकाणामुपपादः ॥ ३४ ॥ शेषाणां सम्मूर्छनम् ॥ ३५ ॥ औदारिकवैक्रियिकाहारकतैजसकार्मणानि शरीराणि ॥ ३६ ॥ परं परं सूक्ष्मम्

॥ ३७ ॥ प्रदेशतोऽसंख्येयगुणं प्राक् तैजसात् ॥ ३८॥ अनन्तगुणे परे ॥ ३९ ॥ अप्रतीघाते ॥ ४० ॥ अनादिसम्बन्धे च ॥ ४१ ॥ सर्वस्य ॥ ४२ ॥ तदादीनि भाज्यानि युगपदेकस्मिन्नाचतुर्भ्यः ॥ ४३ ॥ निरुपभोगमन्त्यम् ॥ ४४ ॥ गर्भसम्मूर्छनजमाद्यम् ॥ ४५ ॥ औपपादिकं वैक्रियिकम् ॥ ४६ ॥ लब्धिप्रत्ययं च ॥ ४७॥ तैजसमपि ॥ ४८ ॥ शुभं विशुद्धमव्याघाति चाहारकं प्रमत्तसंयतस्यैव ॥ ४९ ॥ नारकसम्मूर्च्छिनो नपुंसका-

नि ॥५०॥ न देवाः ॥५१॥ शेषास्त्रिवेदाः ॥५२॥ औपपादिकचरमोत्तमदेहाः संख्येयवर्षायुषोऽनपवर्त्यायुषः॥

इति तत्त्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रे द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥

रत्नशर्करावालुकापङ्कधूमतमोमहातमःप्रभाभूमयो घनाम्बुवाताकाशप्रतिष्ठाः सप्ताधोऽधः ॥ १ ॥ तासु त्रिंशत्पञ्चविंशतिपञ्चदशदशत्रिपञ्चोनैकनरकशतसहस्राणि पञ्च चैव यथाक्रमम् ॥ २ ॥ नारका नित्याशुभतरलेश्यापरिणामदेहवेदनाविक्रियाः ॥ ३ ॥ परस्परो-

दीरितदुःखाः ॥ ४ ॥ सांक्लिष्टासुरोदीरितदुःखाश्च प्राक्चतुर्थ्याः ॥ ५ ॥ तेष्वेकत्रिसप्तदशसप्तदशद्वाविंशतित्रयस्त्रिंशत्सागरोपमा सत्वानां परा स्थितिः ॥ ६ ॥ जम्बूद्वीपलवणोदादयः शुभनामानो द्वीपसमुद्राः ॥ ॥ ७ ॥ द्विर्द्विर्विष्कम्भाः पूर्वपूर्वपरिक्षेपिणो वलयाकृतयः ॥ ८ ॥ तन्मध्ये मेरुनाभिर्वृत्तो योजनशतसहस्रविष्कम्भो जम्बूद्वीपः ॥ ९ ॥ भरतहैमवतहरिविदेहरम्यकहैरण्यवतैरावतवर्षाः क्षेत्राणि ॥ १० ॥ तद्विभाजिनः

पूर्वापरायता हिमवन्महाहिमवन्निषधनीलरुक्मिशिखरिणो वर्षधरपर्वताः ॥ ११ ॥ हेमार्ज्जुनतपनीयवैडूर्यरजतहेममयाः ॥ १२ ॥ मणिविचित्रपार्श्वा उपरि मूले च तुल्यविस्ताराः ॥ १३ ॥ पद्ममहापद्मतिगिञ्छकेसरिमहापुण्डरीकपुण्डरीका ह्रदास्तेषामुपरि ॥ १४ ॥ प्रथमो योजनसहस्रायामस्तदर्द्धविष्कम्भो ह्रदः ॥ १५ ॥ दशयोजनावगाहः ॥ १६ ॥ तन्मध्ये योजनं पुष्करम् ॥ १७ ॥ तद्द्विगुणाद्विगुणा ह्रदाः पुष्कराणि

च ॥ १८ ॥ तन्निवासिन्यो देव्यः श्रीह्रीधृतिकीर्तिबुद्धि-
लक्ष्म्यः पल्योपमस्थितयः ससामानिकपरिषत्काः ॥
॥ १९ ॥ गङ्गासिन्धुरोहिद्रोहितास्याहरिद्धरिकान्तासी-
तासीतोदानारीनरकान्तासुवर्णरूप्यकूलारक्तारक्तोदाः
सरितस्तन्मध्यगाः ॥ २० ॥ द्वयोर्द्वयोः पूर्वाः पूर्वगाः
॥२१॥ शेषास्त्वपरगाः ॥२२॥ चतुर्दशनदीसहस्रपरिवृ-
ता गङ्गासिन्ध्वादयो नद्यः ॥२३॥ भरतः षड्विंशतिप-
ञ्चयोजनशतविस्तारः षट्चैकोनविंशतिभागा योजन-

स्य ॥२४॥ तद्द्विगुणद्विगुणविस्तारा वर्षधरवर्षा विदेहान्ताः ॥२५॥ उत्तरा दक्षिणतुल्याः ॥ २६ ॥ भरतैरावतयोर्वृद्धिह्रासौ षट्समयाभ्यामुत्सर्प्पिण्यवसर्प्पिणीभ्याम् ॥ २७ ॥ ताभ्यामपरा भूमयोऽवस्थिताः ॥२८॥ एकद्वित्रिपल्योपमस्थितयो हैमवतकहारिवर्षकदैवकुरुवकाः ॥ २९ ॥ तथोत्तराः ॥ ३० ॥ विदेहेषु सङ्ख्येयकालाः ॥ ३१ ॥ भरतस्य विष्कम्भो जम्बूद्वीपस्य नवतिशतभागः ॥ ३२ ॥ द्विर्धातकीखण्डे ॥ ३३ ॥ पुष्क-

रार्द्धे च ॥३४॥ प्राङ्मानुषोत्तरान्मनुष्याः ॥३५॥ आर्य्या म्लेच्छाश्च ॥३६॥ भरतैरावतविदेहाः कर्मभूमयोऽन्यत्र देवकुरूत्तरकुरुभ्यः ॥ ३७॥ नृस्थिती परावरे त्रिपल्योपमान्तर्मुहूर्ते ॥ ३८ ॥ तिर्यग्योनिजानां च ॥ ३९ ॥

इति तत्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रे तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

देवाश्चतुर्णिकायाः ॥ १ ॥ आदितस्त्रिषु पीतान्तलेश्याः ॥२॥ दशाष्टपञ्चद्वादशविकल्पाः कल्पोपपन्नपर्य्यन्ताः ॥ ३ ॥ इन्द्रसामानिकत्रायस्त्रिंशत्पारिषदा-

त्मरक्षलोकपालानीकप्रकीर्णकाभियोग्यकिल्विषिका-
श्चैकशः ॥ ४ ॥ त्रयस्त्रिंशल्लोकपालवर्ज्या व्यन्तरज्यो-
तिष्काः ॥ ५ ॥ पूर्वयोर्द्वीन्द्राः ॥ ६ ॥ कायप्रवीचारा आ-
ऐशानात् ॥ ७ ॥ शेषाः स्पर्शरूपशब्दमनःप्रवीचाराः
॥ ८ ॥ परेऽप्रवीचाराः ॥ ९ ॥ भवनवासिनो सुरनाग-
विद्युत्सुपर्णाग्निवातस्तनितोदधिद्वीपदिक्कुमाराः ॥ १० ॥
व्यन्तराः किन्नरकिम्पुरुषमहोरगगन्धर्वयक्षराक्षसभू-
तपिशाचाः ॥ ११ ॥ ज्योतिष्काः सूर्य्याचन्द्रमसौ ग्र-

हनक्षत्रप्रकीर्णकतारकाश्च ॥ १२ ॥ मेरुप्रदक्षिणा नित्यगतयो नृलोके ॥ १३ ॥ तत्कृतः कालविभागः ॥ १४ ॥ बहिरवस्थिताः ॥ १५ ॥ वैमानिकाः ॥ १६ ॥ कल्पोपपन्नाः कल्पातीताश्च ॥ १७ ॥ उपर्युपरि ॥ १८ ॥ सौधर्म्मैशानसानत्कुमारमाहेन्द्रब्रह्मब्रह्मोत्तरलान्तवकापिष्टशुक्रमहाशुक्रशतारसहस्रारेष्वानतप्राणतयोरारणाच्युतयोर्नवसु ग्रैवेयकेषु विजयवैजयन्तजयन्तापराजितेषु सर्वार्थसिद्धौ च ॥ १९ ॥ स्थितिप्रभावसुखद्युतिले-

श्या विशुद्धीन्द्रियावधिविषयतोऽधिकाः ॥ २० ॥ गति-शरीरपरिग्रहाभिमानतो हीनाः ॥ २१ ॥ पीतपद्मशु-क्ललेश्या द्वित्रिशेषेषु ॥ २२ ॥ प्राग्ग्रैवेयकेभ्यः कल्पाः ॥ २३ ॥ ब्रह्मलोकालया लौकान्तिकाः ॥ २४ ॥ सार-स्वतादित्यवह्न्यरुणगर्दतोयतुषिताव्याबाधारिष्टाश्च ॥ ॥ २५ ॥ विजयादिषु द्विचरमाः ॥ २६ ॥ औपपादिक-मनुष्येभ्यः शेषास्तिर्यग्योनयः ॥ २७ ॥ स्थितिरसुर-नागसुपर्णद्वीपशेषाणां सागरोपमत्रिपल्योपमार्द्धहीन-

मिताः ॥ २८ ॥ सौधर्मैशानयोःसागरोपमे अधिके ॥२९॥ सानत्कुमारमाहेन्द्रयोः सप्त ॥ ३० ॥ त्रिसप्तनवैकादश-त्रयोदशपञ्चदशभिरधिकानि तु ॥३१॥ आरणाच्युतादूर्ध्वमेकैकेन नवसु ग्रैवेयकेषु विजयादिषु सर्वार्थसिद्धौ च ॥ ३२ ॥ अपरा पल्योपममधिकम् ॥ ३३ ॥ परतः परतः पूर्वापूर्वानन्तराः ॥ ३४ ॥ नारकाणां च द्वितीयादिषु ॥ ३५ ॥ दशवर्षसहस्राणि प्रथमायाम् ॥ ३६ ॥ भवनेषु च ॥ ३७ ॥ व्यन्तराणां च ॥ ३८ ॥ परा पल्योपममधिकं

॥ ३९ ॥ ज्योतिष्काणां च ॥ ४० ॥ तदष्टभागोऽपरा॥४१॥
लौकान्तिकानामष्टौ सागरोपमानि सर्वेषाम् ॥ ४२ ॥

इति तत्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रे चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥

अजीवकायाधर्म्माधर्म्माकाशपुद्गलाः ॥१॥ द्रव्याणि
॥ २ ॥ जीवाश्च ॥ ३ ॥ नित्यावस्थितान्यरूपाणि ॥ ४ ॥
रूपिणः पुद्गलाः ॥ ५ ॥ आआकाशादेकद्रव्याणि ॥ ६ ॥
निष्क्रियाणि च ॥ ७ ॥ असङ्ख्येयाः प्रदेशाः धर्म्मा-
धर्म्मैकजीवानाम् ॥ ८ ॥ आकाशस्यानन्ताः ॥ ९ ॥

सङ्ख्येयासङ्ख्येयाश्च पुद्गलानाम् ॥ १० ॥ नाणोः ॥ ११ ॥ लोकाकाशेऽवगाहः ॥१२ ॥ धर्म्माधर्म्मयोः कृत्स्ने ॥ १३ ॥ एकप्रदेशादिषु भाज्यः पुद्गलानाम् ॥ १४ ॥ असङ्ख्येय-भागादिषु जीवानाम् ॥ १५ ॥ प्रदेशसंहारविसर्प्पाभ्यां प्रदीपवत् ॥ १६ ॥ गतिस्थित्युपग्रहौ धर्म्माधर्म्मयोरुप-कारः ॥ १७ ॥ आकाशस्यावगाहः ॥ १८ ॥ शरीरवाङ्मनः प्राणापानाः पुद्गलानाम् ॥ १९ ॥ सुखदुःखजीवितम-रणोपग्रहाश्च ॥ २० ॥ परस्परोपग्रहो जीवानाम् ॥ २१ ॥

वर्तनापरिणामक्रियापरत्वापरत्वे च कालस्य ॥ २२ ॥
स्पर्शरसगन्धवर्णवन्तः पुद्गलाः ॥ २३ ॥ शब्दबन्धसौ
क्ष्म्यस्थौल्यसंस्थानभेदतमश्छायाऽऽतपोद्योतवन्तश्च ॥
॥ २४ ॥ अणवस्कन्धाश्च ॥ २५ ॥ भेदसङ्घातेभ्य उत्प-
द्यन्ते ॥ २६ ॥ भेदादणुः ॥ २७ ॥ भेदसङ्घाताभ्यां चाक्षु-
षः ॥ २८ ॥ सद्द्रव्यलक्षणम् ॥ २९ ॥ उत्पादव्ययध्रौव्य-
युक्तं सत् ॥ ३० ॥ तद्भावाव्ययं नित्यम् ॥ ३१ ॥ अर्पि-
तानर्पितसिद्धेः ॥ ३२ ॥ स्निग्धरूक्षत्वाद्बन्धः ॥ ३३ ॥

न जघन्यगुणानाम् ॥ ३४ ॥ गुणसाम्ये सदृशानाम् ॥ ३५ ॥ द्व्यधिकादिगुणानां तु ॥ ३६ ॥ बन्धेऽधिकौपारिणामिकौ च ॥ ३७ ॥ गुणपर्य्ययवद्द्रव्यम् ॥ ३८ ॥ कालश्च ॥ ३९ ॥ सोऽनन्तसमयः ॥ ४० ॥ द्रव्याश्रया निर्गुणा गुणाः ॥ ४१ ॥ तद्भावः परिणामः ॥ ४२ ॥

इति तत्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रे पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

कायवाङ्मनःकर्म्मयोगः ॥ १ ॥ स आस्रवः ॥ २ ॥ शुभःपुण्यस्याशुभः पापस्य ॥ ३ ॥ सकषायाकषाययोः

साम्परायिकेर्य्यापथयोः ॥ ४ ॥ इन्द्रियकषायाः व्रत-
क्रियाः पञ्चचतुःपञ्चपञ्चविंशतिसंख्याः पूर्वस्य भेदाः
॥ ५ ॥ तीव्रमन्दज्ञाताज्ञातभावाधिकरणवीर्यविशेषेभ्य-
स्तद्विशेषः ॥ ६ ॥ अधिकरणं जीवाजीवाः ॥ ७ ॥ आद्यं
संरम्भसमारम्भारम्भयोगकृतकारितानुमतकषायवि-
शेषैस्त्रिस्त्रिस्त्रिश्चतुश्चैकशः ॥ ८ ॥ निर्वर्तनानिक्षेपसं-
योगनिसर्गा द्विचतुर्द्वित्रिभेदाः परम् ॥ ९ ॥ तत्प्रदो-
षनिह्नवमात्सर्यान्तरायासादनोपघाताज्ञानदर्शनावर

णयोः ॥१०॥ दुःखशोकतापाक्रन्दनवधपरिदेवनान्यात्म-
परोभयस्थानान्यसद्वेद्यस्य ॥ ११ ॥ भूतव्रत्यनुकम्पादान
सरागसंयमादियोगः क्षान्तिशौचमिति सद्वेद्यस्य ॥१२॥
केवलिश्रुतसङ्घधर्म्मदेवावर्णवादो दर्शनमोहस्य ॥१३॥
कषायोदयात्तीव्रपरिणामश्चारित्रमोहस्य ॥ १४ ॥ बह्वार-
म्भपरिग्रहत्वं नारकस्यायुषः ॥ १५ ॥ माया तैर्यग्यो-
नस्य ॥ १६ ॥ अल्पारम्भपरिग्रहत्वं मानुषस्य ॥ १७ ॥
स्वभावमार्दवं च ॥ १८ ॥ निःशीलव्रतित्वं च सर्वेषाम्

॥ १९ ॥ सरागसंयमसंयमासंयमाकामनिर्ज्जराबालतपांसि दैवस्य ॥२०॥ सम्यक्त्वं च ॥२१॥ योगवक्रताविसंवादनं चाशुभस्य नाम्नः ॥२२॥ तद्विपरीतं शुभस्य ॥२३॥ दर्शनविशुद्धिर्विनयसम्पन्नता शीलव्रतेष्वनतीचारोऽभीक्ष्णज्ञानोपयोगसंवेगौ शक्तितस्त्यागतपसी साधुसमाधिर्वैयावृत्यकरणमर्हदाचार्यबहुसुतप्रवचनभक्तिरावश्यकापरिहाणिमार्गप्रभावना प्रवचनवत्सलत्वमिति तीर्थकरत्वस्य ॥२४॥ परात्मनिन्दाप्रशंसे सदसद्गुणो-

च्छादनोद्भावने च नीचैर्गोत्रस्य ॥ २५ ॥ तद्विपर्य्ययौ नीचैर्वृत्त्यनुत्सेकौ चोत्तरस्य ॥२६॥ विघ्नकरणमन्तरायस्य ॥२७॥ इति तत्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रे षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥

हिंसानृतस्तेयाब्रह्मपरिग्रहेभ्यो विरतिर्व्रतम् ॥ १ ॥ देशसर्वतोऽणुमहती ॥२॥ तत्स्थैर्यार्थं भावनाः पञ्च पञ्च ॥ ३ ॥ वाङ्मनोगुप्तीर्यादाननिक्षेपणसमित्यालोकितपानभोजनानि पञ्च ॥ ४ ॥ क्रोधलोभभीरुत्वहास्यप्रत्याख्यानान्यनुवीचीभाषणं च पञ्च ॥ ५ ॥ शून्यागारवि-

मोचितावासपरोपरोधाकारणभैक्ष्यशुद्धिसधर्म्माविसंवादाः पञ्च ॥६॥ स्त्रीरागकथाश्रवणतन्मनोहराङ्गनिरीक्षणपूर्वरतानुस्मरणवृष्यष्टेरसस्वशरीरसंस्कारत्यागाः पञ्च ॥७॥ मनोज्ञामनोज्ञेन्द्रियविषयरागद्वेषवर्ज्जनानि पञ्च ॥ ८ ॥ हिंसादिष्विहामुत्रापायावद्यदर्शनं ॥ ९ ॥ दुःखमेव वा ॥१०॥ मैत्रीप्रमोदकारुण्यमाध्यस्थानि च सत्वगुणाधिकक्लिश्यमानाविनयेषु ॥११॥ जगत्कायस्वभावौ वा संवेगवैराग्यार्थम् ॥ १२ ॥ प्रमत्तयोगात्प्राण-

व्यपरोपणं हिंसा ॥१३॥ असदभिधानमनृतम् ॥१४॥
अदत्तादानं स्तेयम् ॥१५॥ मैथुनमब्रह्म ॥१६॥ मूर्च्छा
परिग्रहः ॥१७॥ निःशल्यो व्रती ॥ १८ ॥ अगार्यनगा-
रश्च ॥१९॥ अणुव्रतोऽगारी ॥ २० ॥ दिग्देशानर्थदण्ड-
विरतिसामायिकप्रोषधोपवासोपभोगपरिभोगपरिमा-
णातिथिसंविभागव्रतसम्पन्नश्च ॥ २१ ॥ मारणान्ति-
कीसल्लेखनां जोषिता ॥ २२ ॥ शङ्काकाङ्क्षाविचिकित्सा-
न्यदृष्टिप्रशंसासंस्तवाः सम्यग्दृष्टेरतीचाराः ॥ २३ ॥

व्रतशीलेषु पञ्च पञ्च यथाक्रमम् ॥ २४ ॥ वधबन्धच्छेदातिभारारोपणान्नपाननिरोधाः ॥ २५ ॥ मिथ्योपदेशरहोभ्याख्यानकूटलेखक्रियान्यासापहारसाकारमन्त्रभेदाः ॥ २६॥ स्तेनप्रयोगतदाहृतादानविरुद्धराज्यातिक्रमहीनाधिकमानोन्मानप्रतिरूपकव्यवहाराः॥२७॥ परविवाहकरणेत्वरिकापरिगृहीतापरिगृहीतागमनानङ्गक्रीडाकामतीव्राभिनिवेशाः ॥ २८ ॥ क्षेत्रवास्तुहिरण्यसुवर्णधनधान्यदासीदासकुप्यप्रमाणातिक्रमाः ॥२९॥ ऊर्ध्वाध-

स्तिर्यग्व्यतिक्रमक्षेत्रवृद्धिस्मृत्यन्तराधानानि ॥३०॥ आ-
नयनप्रेष्यप्रयोगशब्दरूपानुपातपुद्गलक्षेपाः॥३१॥ कन्द
र्पकौत्कुच्यमौखर्यासमीक्ष्याधिकरणोपभोगपरिभो-
गानर्थक्यानि ॥ ३२ ॥ योगदुःप्रणिधानानादरस्मृत्यनुप-
स्थानानि ॥३३ ॥ अप्रत्यवेक्षिताप्रमार्जितोत्सर्गादानसं-
स्तरोपक्रमणानादरस्मृत्यनुपस्थानानि॥३४॥ सचित्तस-
म्बन्धसन्मिश्राभिषवदुःपक्वाहाराः ॥ ३५ ॥ सचित्तनिक्षे-
पानिधानपरव्यपदेशमात्सर्यकालातिक्रमाः ॥३६॥ जी-

वितमरणाशंसामित्रानुरागसुखानुबन्धनिदानानि ॥३७
अनुग्रहार्थं स्वस्यातिसर्गो दानम् ॥३८॥ विधिद्रव्यदातृ-
पात्रविशेषात्तद्विशेषः॥३९॥इति तत्वा० मो०सप्तमोऽध्यायः७

मिथ्यादर्शनाविरतिप्रमादकषाययोगा बन्धहेतवः१
सकषायत्वाज्जीवः कर्म्मणो योग्यान्पुद्गलानादत्ते स ब-
न्धः ॥ २ ॥ प्रकृतिस्थित्यनुभागप्रदेशास्तद्विधयः ॥ ३ ॥
आद्योज्ञानदर्शनावरणवेदनीयमोहनीयायुर्नामगोत्रा-
न्तरायाः॥४॥ पञ्चनवद्व्यष्टाविंशतिचतुर्द्विचत्वारिंशद्विप-

श्चभेदा यथाक्रमम् ॥५॥ मतिश्रुतावधिमनःपर्य्ययकेव-
लानां ॥ ६ ॥ चक्षुरचक्षुरवधिकेवलानां निद्रानिद्रानिद्रा-
प्रचलाप्रचलाप्रचलास्त्यानगृद्धयश्च ॥७॥ सदसद्वेद्ये॥८॥
दर्शनचारित्रमोहनीयाकषायकषायवेदनीयाख्यास्त्रिद्वि
नवषोडशभेदाःसम्यक्त्वमिथ्यात्वतदुभयान्यकषायक
षायौ हास्यरत्यरतिशोकभयजुगुप्सास्त्रीपुन्नपुंसकवेदाः
अनन्तानुबन्ध्यप्रत्याख्यानप्रत्याख्यानसञ्ज्वलनविक-
ल्पाश्चैकशः क्रोधमानमायालोभाः ॥९॥ नारकतैर्यग्यो-

न्मानुषदैवानि ॥१०॥ गतिजातिशरीराङ्गोपाङ्गनिर्माण-
बन्धनसङ्घातसंस्थानसंहननस्पर्शरसगन्धवर्णानुपूर्व्य-
गुरुलघूपघातपरघातातपोद्योतोच्छ्वासविहायोगतयः प्र-
त्येकशरीरत्रसशुभगसुस्वरशुभसूक्ष्मपर्याप्तिस्थिरादेय-
यशःकीर्तिसेतराणि तीर्थकरत्वं च ॥ ११ ॥ उच्चैर्नीचैश्च
॥ १२ ॥ दानलाभभोगोपभोगवीर्याणाम् ॥१३॥ आदित-
स्तिसृणामन्तरायस्य च त्रिंशत्सागरोपमकोटीकोट्यः
परा स्थितिः ॥ १४ ॥ सप्ततिर्मोहनीयस्य ॥ १५ ॥ विंशति-

र्नामगोत्रयोः॥१६॥त्रयस्त्रिंशत्सागरोपमाण्यायुषः ॥१७॥ अपरा द्वादश मुहूर्ता वेदनीयस्य ॥१८॥ नामगोत्रयोरष्टौ ॥१९॥ शेषाणामन्तर्मुहूर्ताः ॥ २० ॥ विपाकोऽनुभवः ॥२१॥ स यथानाम ॥ २२ ॥ ततश्च निर्ज्जरा ॥ २३ ॥ नामप्रत्यया सर्वतोयोगविशेषात्सूक्ष्मैकक्षेत्रावगाहस्थिताः सर्वात्मप्रदेशेष्वनन्तानन्तप्रदेशाः ॥ २४ ॥ सद्वेद्यः शुभायुर्नामगोत्राणि पुण्यम् ॥ २५ ॥ अतोऽन्यत्पापम् ॥ २६ ॥

इति तत्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रेऽष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥

आस्रवनिरोधः संवरः ॥१॥ स गुप्तिसमितिधर्म्मानुप्रेक्षापरीषहजयचारित्रैः ॥२॥ तपसा निर्ज्जरा च ॥३॥ सम्यग्योगनिग्रहो गुप्तिः ॥४॥ ईर्य्याभाषैषणादाननिक्षेपोत्सर्गाः समितयः ॥५॥ उत्तमक्षमामार्दवार्जवसत्यशौचसंयमतपस्त्यागाकिञ्चन्यब्रह्मचर्य्याणि धर्म्मः ॥६॥ अनित्याशरणसंसारैकत्वान्यत्वाशुच्यास्रवसंवरनिर्ज्जरालोकबोधिदुर्ल्लभधर्म्मस्वाख्याततत्वानुचिन्तनमनुप्रेक्षाः ॥७॥ मार्गाच्यवननिर्ज्जरार्थं परिषोढव्याः परीष-

हाः ॥८॥ क्षुत्पिपासाशीतोष्णदंशमशकनाग्न्यारतिस्त्री-चर्य्यानिषद्याशय्याक्रोशवधयाच्ञालाभरोगतृणस्पर्श-मलसत्कारपुरस्कारप्रज्ञाज्ञानादर्शनानि ॥९॥ सूक्ष्मसाम्परायच्छद्मस्थवीतरागयोश्चतुर्दश ॥ १० ॥ एकादश जिने॥११॥बादरसाम्पराये सर्वे ॥१२॥ ज्ञानावरणे प्रज्ञाज्ञाने ॥१३॥ दर्शनमोहान्तराययोरदर्शनालाभौ ॥१४॥ चारित्रमोहे नाग्न्यारतिस्त्रीनिषद्याक्रोशयाच्ञासत्कार-पुरस्काराः ॥१५॥ वेदनीये शेषाः ॥१६॥ एकादयो भा-

ज्या युगपदेकस्मिन्नेकोनविंशतिः ॥१७॥ सामायिकच्छेदोपस्थापनापरिहारविशुद्धिसूक्ष्मसाम्पराययथाख्यातमिति चारित्रम् ॥१८॥ अनशनावमौदर्य्यवृत्तिपरिसंख्यानरसपरित्यागविविक्तशय्यासनकायक्लेशा बाह्यं तपः ॥ १९ ॥ प्रायश्चित्तविनयवैयावृत्यस्वाध्यायव्युत्सर्गध्यानान्युत्तरम् ॥२०॥ नवचतुर्दशपञ्चद्विभेदा यथाक्रमं प्राग्ध्यानात् ॥२१॥ आलोचनप्रतिक्रमणतदुभयविवेकव्युत्सर्गतपश्छेदपरिहारोपस्थापनाः ॥ २२ ॥ ज्ञान-

दर्शनचारित्रोपचाराः ॥२३॥ आचार्योपाध्यायतपस्वि-शैक्ष्यग्लानगणकुलसङ्घसाधुमनोज्ञानाम् ॥ २४॥ वाचनापृच्छनानुप्रेक्षाम्नायधर्मोपदेशाः ॥ २५ ॥ बाह्याभ्यन्तरोपध्योः ॥२६॥ उत्तमसंहननस्यैकाग्रचिन्तानिरोधो ध्यानमान्तर्मुहूर्तात्॥२७॥ आर्तरौद्रधर्म्मशुक्लानि ॥२८॥ परे मोक्षहेतू ॥२९॥ आर्तममनोज्ञस्य सम्प्रयोगे तद्विप्रयोगाय स्मृतिसमन्वाहारः ॥३०॥ विपरीतं मनोज्ञस्य ॥३१॥ वेदनायाश्च ॥३२॥ निदानं च ॥३३॥ तदविरत-

देशविरतप्रमत्तसंयतानाम् ॥३४॥ हिंसानृतस्तेयविषयसंरक्षणेभ्यो रौद्रमविरतदेशविरतयोः ॥३५॥ आज्ञापायविपाकसंस्थानविचयाय धर्म्यम् ॥३६॥ शुक्ले चाद्ये पूर्वविदः ॥३७॥ परे केवलिनः ॥३८॥ पृथक्त्वैकत्ववितर्कसूक्ष्मक्रियाप्रतिपातिव्युपरतक्रियानिवर्तीनि ॥३९॥ त्र्येकयोगकाययोगायोगानाम् ॥४०॥ एकाश्रये सवितर्कवीचारे पूर्वे ॥४१॥ अवीचारं द्वितीयम् ॥४२॥ वितर्कः श्रुतम् ॥४३॥ वीचारोऽर्थव्यञ्जनयोगसंक्रान्तिः ॥४४॥

सम्यग्दृष्टिश्रावकविरतान्तवियोजकदर्शनमोहक्षयको-
पशमकोपशान्तमोहक्षयकक्षीणमोहजिनाः क्रमशोऽ-
संख्येयगुणा निर्ज्जराः ॥ ४५ ॥ पुलाकवकुशकुशीलनि-
र्ग्रन्थस्नातका निर्ग्रन्थाः ॥ ४६ ॥ संयमश्रुतप्रातिसेव-
नातीर्थलिङ्गलेश्योपपादस्थानविकल्पतः साध्याः ॥

इति तत्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रे नवमोऽध्यायः ॥९॥

मोहक्षयाज्ज्ञानदर्शनावरणान्तरायक्षयाच्च केवलम्
॥ १ ॥ बन्धहेत्वभावनिर्जराभ्यां कृत्स्नकर्म्मविप्रमोक्षो

मोक्षः ॥२॥ औपशमिकादिभव्यत्वानां च ॥३॥ अन्यत्रकेवलसम्यक्त्वज्ञानदर्शनसिद्धत्वेभ्यः ॥४॥ तदनन्तरमूर्ध्वं गच्छन्त्यालोकान्तात् ॥५॥ पूर्वप्रयोगादसङ्गत्वाद्बन्धच्छेदात्तथागतिपरिणामाच्च ॥६॥ आविद्धकुलालचक्रवद्व्यपगतलेपालाम्बुवदेरण्डबीजवदग्निशिखावच्च ॥७॥ धर्मास्तिकायाभावात् ॥८॥ क्षेत्रकालगतिलिङ्गतीर्थचारित्रप्रत्येकबुद्धबोधितज्ञानावगाहनान्तरसंख्याल्पबहुत्वतःसाध्याः॥९॥ इति तत्त्वार्थाधिगमे मो० दशमोऽध्यायः १०

अक्षरमात्रपदस्वरहीनं व्यञ्जनसन्धिविवर्जितरेफम् ।
साधुभिरत्र मम क्षन्तव्यं को न विमुह्यति शास्त्रसमुद्रे १

दशाध्याये परिच्छिन्ने तत्त्वार्थे पठिते सति ।
फलं स्यादुपवासस्य भाषितं मुनिपुङ्गवैः ॥ २ ॥

तत्त्वार्थसूत्रकर्तारं गृध्रपिच्छोपलक्षितम् ।
वन्दे गणीन्द्रसंयातमुमास्वामिमुनीश्वरम् ॥ ३ ॥

इति श्रीतत्त्वार्थसूत्रं समाप्तम् ॥

श्रीयुत पंडित महाचन्द्रजीकृत

सामायिक भाषा.

अथ प्रथम प्रतिक्रमणकर्म.

काल अनंत भ्रम्यो जगमें सहिये दुख भारी। जन्ममरण नित किये पापको है अधिकारी॥ कोटि भवांतरमांहिं मिलन दुर्लभ सामायक। धन्य आज मैं भयो योग मिलियो सुखदायक॥ १॥ हे सर्वज्ञ जिनेश किये जे पाप जु मैं अव। ते सव मनवचकाय

योगकी गुप्तिविना लभ ॥ आपसमीप हजूरमाहिं मैं खड़ो खड़ो सब। दोष कहूं सो सुनो करो नठ दुःख देहिं जब ॥ २ ॥ क्रोधमानमदलोभमोहमायावशि प्राणी। दुःखसहित जे किये दया तिनकी नहिं आणी॥ विना प्रयोजन एकेंद्रिय वि ति चउ पंचेंद्रिय। आप प्रसादहि मिटै दोष जो लग्यो मोहिं जिय ॥ ३ ॥ आपसमैं इक ठोर थापि करि जे दुख दीने। पेलि दिये पगतलें दाविकरि प्राण हरीने ॥ आप जगतके जीव

जिते तिन सबके नायक । अरज करूं मैं सुनो दोष मेटो दुखदायक॥४॥अंजन आदिक चोर महाघनघोर पापमय । तिनके जे अपराध भये ते क्षमा क्षमा किय ॥ मेरे जे अब दोष भये ते क्षमो दयानिधि । यह पड़िकोणो कियो आदि षटकर्ममाहिं विधि ॥ ५ ॥ इति प्रतिक्रमणकर्म ॥

अथ द्वितीय प्रत्याख्यानकर्म ॥

जो प्रमादवशि होय विराधे जीव घनेरे । तिनको जो अपराध भयो मेरे अघ ढेरे ॥ सो सब झूठो होउ

जगतपतिके परसादै। जा प्रसादतें मिलै सर्वसुख
दुःख न लाधै ॥ ६ ॥ मैं पापी निर्लज्ज दयाकरि हीन
महाशठ ॥ किये पाप अघढेर पापमति होय चित्त-
दुठ। निंदूं हूं मै बारबार निजजियको गरहूं। सब
विधि धर्मउपाय पाय फिरि पापहि करहूं ॥ ७ ॥
दुर्लभ है नरजन्म तथा श्रावककुल भारी। सत्संग-
तिसंयोगधर्मजिनश्रद्धा धारी ॥ जिनवचनामृतधार-
समावर्तैं जिनवाणी। तो हू जीवसंघारे धिकधिक धिक

हम जाणी ॥८॥ इंद्रियलंपट होय खोय निज ज्ञान-
जमा सब। अज्ञानी जिम करे तिसी विधि हिंसक
ह्वे अब ॥ गमनागमन करंतो जीव विराधे भोले।
ते सब दोष किये निंदूं अब मनवचतोले ॥ ९ ॥
आलोचनाविधिथकी दोष लागे जु घनेरे। ते सब
दोष विनाश होउ तुमतैं जिन मेरे ॥ बारबार इस
भांति मोह मद दोष कुटिलता। ईर्षादिकतैं भये निंदि
ये जे भयभीता ॥१०॥ इति प्रत्याख्यानकर्म ॥ २ ॥

अथ तृतीय सामायिककर्म.

सब जीवनमें मेरे समताभाव जग्यो है ।सबजिय मोसम समता राखो भाव लग्यो है ॥ आर्तरौद्रद्वय-ध्यान छांड़ि करिहूं सामायक । संयम मो कब शुद्ध होय यह भाव बधायक, ॥ ११ ॥ पृथिवी जल अरु अग्नि वायु चउ काय वनस्पत । पंचहि थावरमाहिं तथा त्रस जीव वसैं जित ॥ बे इंद्रिय तिय चउ पंचें-द्रियमाहिं जीव सब । तीनसै क्षमा कराऊं मुझपर

क्षमा करो अब ॥ १२ ॥ इस अवसरमे मेरे सब सम कंचन अरु तृण। महलमसानसमान शत्रु अरु मित्र हि सम गण। जामनमरणसमान जानि हम समता कीनी। सामायिकका काल जितै यह भाव नवीनी ॥ १३ ॥ मेरो है इक आतम तामैं ममत जु कीनो। और सबै मम भिन्न जानि समतारसभीनो ॥ मात-पितासुतबंधुमित्रतियआदि सबै यह। मोतैं न्यारे जानि यथारथरूप कऱ्यो गह ॥१४॥ मै अनादिजग-

जालमाहिं फँसि रूप न जाण्यो । एकेंद्रियदेआदि-जंतुको प्राण हराण्यो ॥ ते अब जीवसमूह सुनो मेरी यह अरजी । भवभवको अपराध क्षमा कीज्यो करि मरजी ॥ १५ ॥ इति तृतीयसामायिककर्म ॥ ३ ॥

अथ चतुर्थ स्तवनकर्म.

नमूं ऋषभ जिनदेव अजित जिन जीति कर्मको । संभव भवदुखहरण करण अभिनंद शर्मको ॥ सुमति सुमतिदातार तार भवसिंधुपारकर । पद्मप्रभ-

पद्माभ भानि भवभीती प्रीतिधर ॥ १६ ॥ श्रीसुपार्श्व कृतपाश नाश भव जास शुद्धकर । श्रीचंद्रप्रभ चंद्र-कांतिसम देहकांतिधर ॥ पुष्पदंत दमि दोषकोश भविपोष रोषहर । शीतल शीतल करण हरणभवता-पदोषहर ॥ १७ ॥ श्रेयरूप जिनश्रेय धेय नित सेय भव्यजन । वासुपूज्य शतपूज्य बासवादिक भवभय-हन ॥ विमल विमलमति देन अंतगत है अनंतजि-न । धर्म शर्मशिवकरण शांति जिन शांतिविधायिन

॥ १८ ॥ कुंथु कुंथुमुखजीवपाल अरुनाथ जालहर । मल्लि मल्लसम मोहमल्लमारणप्रचारधर ॥ मुनिसुव्रत व्रतकरण नमत सुरसंघहि नमि जिन । नेमिनाथ नेमिधर्मरथमांहिं ज्ञानधन ॥ १९ ॥ पार्श्वनाथ जिन पार्श्व उपलसम मोक्षरमापति । वर्धमान जिन नमूं वमूं भवदुःखकर्मकृत ॥ याविधि मैं जिनसंघरूप चउवीससंख्यधर । स्तऊं नमूं हूं बारबार वंदूं शिवसुखकर ॥ २० ॥ इति चतुर्थस्तवनकर्म ॥ ४ ॥

अथ पंचम वन्दनाकर्म.

वंदूं मैं जिनवीर धीर महावीर सु सन्मति । वर्धमान अतिवीर वंदि हों मनवचतनकृत ॥ त्रिशलातनुज महेश धीश विद्यापति वंदूं । वंदूं नितप्रति कनकरूप तनुपापनिकंदूं ॥ २१ ॥ सिद्धारथनृपनंद द्वंद-दुखदोषमिटावन । दुरितदवानलज्वलितज्वाल जगजीवउधारन ॥ कुंडलपुर करि जन्म जगतजियआनंदकारन । वर्ष बहत्तरि आयु पाय सबही दुखटारन

॥२२॥ सप्तहस्ततनुतुंग भंगकृत जन्ममरणभय। बालब्रह्ममय ज्ञेय हेय आदेय ज्ञानमय ॥ दे उपदेश उधारि तारि भवसिंधु जीवघन। आप बसे शिवमाहिं ताहि बंदौं मनवचतन ॥ २३ ॥ जाके वंदनथकी दोष दुख दूरिहिं जावैं। जाके वंदनथकी मुक्तितिय सन्मुख आवैं ॥ जाके वंदनथकी वंद्य होवैं सुरगनके। ऐसे वीरजिनेश वंदि हूं क्रमयुग तिनके ॥२४॥ सामायिकषट्कर्ममाहिं वंदन यह पंचम। वंदे वीरजिनेंद्र

इंद्रशतवंद्य वंद्य मम ॥ जन्ममरणभयहरो करो अघ-शांति शांतिमय । मै अघकोश सुपोष दोषको दोष विनाशय ॥ २५ ॥ पंचम वंदनाकर्म समाप्त ॥ ५ ॥

अथ छट्ठा कायोत्सर्ग कर्म.

कायोत्सर्गविधान करूं अंतिम सुखदाई । कायत्य-जनमय होय काय सबको दुखदाई ॥ पूरव दक्षिण नमूं दिशा पश्चिम उत्तर मैं । जिनगृहवंदन करूं हरूं भवपापतिमिर मैं ॥ २६ ॥ शिरोंनति मैं करूं

नमूं मस्तक कर धरिकैं । आवर्तादिक क्रिया करूं मनवचमदहरिकैं ॥ तीनलोक जिनभवनमाहिं जिन हैं जु अकृत्रिम । कृत्रिम हैं द्वय अर्द्धद्वीपमाहीं वंदों जिम ॥ २७ ॥ आठकोडिपरिछप्पन्नलाख जु सहस सत्याणूं । च्यारिशतपकारि असी एक जिनमंदिर जाणूं । व्यंतरज्योतिषिमाहिं संख्यराहिते जिनमंदिर । जिनगृहवंदन करूं हरहु मम पाप संघकर ॥ २८ ॥ सामायिकसम नाहिं और कोउ वैरमिटायक । सा-

मायिकसम नाहिं और कोउ मैत्रीदायक ॥ श्रावक-अणुव्रत आदि अंत सप्तमगुणथानक। यह आवश्यक किये होय निश्चयदुखहानक ॥ २९ ॥ जे भविआतम-काजकरणउद्यमके धारी। ते सब काज विहायकरो सामायिक सारी ॥ राग दोष मद मोह क्रोध लोभादिक जे सब। बुध महाचंद्र विलाय जाय तातैं कीज्यो अब ॥ ३० ॥

इति सामायिकपाठ भाषा समाप्त.

अथ कविवरभागचन्द्रजीकृतं

महावीराष्टकस्तोत्रं.

शिखरिणी छन्दः ।

यदीये चैतन्ये मुकुर इव भावाश्चिदचितः
समं भान्ति ध्रौव्यव्ययजनिलसन्तोऽन्तरहिताः ।
जगत्साक्षी मार्गप्रकटनपरो भानुरिव यो
महावीरस्वामी नयनपथगामी भवतु मे(नः) ॥१॥
अताम्रं यच्चक्षुः कमलयुगलं संदरहितं

जनान्कोपापायं प्रकटयति वाभ्यन्तरमपि ।
स्फुटं मूर्त्तिर्यस्य प्रशमितमयी वातिविमला
महावीरस्वामी नयनपथगामी भवतु मे (नः)॥२॥
नमन्नाकेन्द्रालीमुकुटमणिभाजालजटिलं
लसत्पादाम्भोजद्वयमिह यदीयं तनुभृतां ।
भवज्वालाशान्त्यै प्रभवति जलं वा स्मृतमपि
महावीरस्वामी नयनपथगामी भवतु मे(नः) ॥३॥
यदर्च्चाभावेन प्रमुदितमना दर्दुर इह

क्षणादासीत्स्वर्गी गुणगणसमृद्धः सुखनिधिः ।
लभन्ते सद्भक्ताः शिवसुखसमाजं किमु तदा ?
महावीरस्वामी नयनपथगामी भवतु मे (नः)॥४॥
कनत्स्वर्णाभासोऽप्यपगततनुर्ज्ञाननिवहो
विचित्रात्माप्येको नृपतिवरसिद्धार्थतनयः ।
अजन्मापि श्रीमान् विगतभवरागोद्भुतगतिर्
महावीरस्वामी नयनपथगामी भवतु मे (नः)॥५॥
यदीया वाग्गङ्गा विविधनयकल्लोलविमला

बृहज्ज्ञानाम्भोभिर्जगति जनतां या स्नपयति ।
इदानीमप्येषा बुधजनमरालैः परिचिता
महावीरस्वामी नयनपथगामी भवतु मे (नः) ॥६॥
अनिर्वारोद्रेकास्त्रिभुवनजयी कामसुभटः
कुमारावस्थायामपि निजबलाद्येन विजितः ।
स्फुरन्नित्यानन्दप्रशमपदराज्याय स जिनः
महावीरस्वामी नयनपथगामी भवतु मे (नः) ॥७॥
महामोहातङ्कप्रशमनपराकस्मिकभिषग्

निरापेक्षो बन्धुर्विदितमहिमा मङ्गलकरः ।
शरण्यः साधूनां भवभयभृतामुत्तमगुणो
महावीरस्वामी नयनपथगामी भवतु मे (नः) ॥८॥

श्लोकः

महावीराष्टकं स्तोत्रं भक्त्या भागेन्दुना कृतम् ।
यः पठेच्छृणुयाच्चापि स याति परमां गतिं ॥९॥

इति महावीराष्टकस्तोत्रं समाप्तम् ॥

निर्णयसागर छापखानेमें छपेहुये
जैनग्रंथोंकी सूची.

हमारे यहांसे प्रतिमास " काव्यमाला ,, नामका लोकप्रिय एक वहुत वडा मासिकपुस्तक सन १८८६ ईस्वीसे प्रकाशित होता है. जिसमें उत्तमोत्तम अलभ्य काव्य, नाटक, चम्पू, अलंकार (साहित्य) छन्दःशास्त्र आदि अनेक ग्रंथ छप गये और प्रतिमास छपते रहते हैं. जिनमें प्रायः एक दो काव्य प्राचीन जैनाचार्यकृतभी लगाये जाते हैं. सो आजतक जितने ग्रन्थ इस काव्यमालामें पूर्ण होगये हैं वे सव ग्रन्थ हमने पृथक्भी वि

क्षीके लिये तैयार किये हैं. अतएव जैनी भाइयोंको चाहिये
कि नीचे लिखे हुये उत्तमोत्तम ग्रन्थरत्न संग्रह करके इनके
रचयिता प्राचीन जैनाचार्योंके परिश्रमको सफल करके लाभ
उठावें और हमारे उत्साहको भी बढावें.

सप्तम गुच्छक–इसमें (१) मानतुङ्गाचार्यविरचित भक्ता-
मरस्तोत्र, (२) सिद्धसेनदिवाकरप्रणीत कल्याणमन्दिरस्तोत्र,
(३) वादिराजप्रणीत एकीभावस्तोत्र, (४) धनंजयप्रणीत
विषापहारस्तोत्र, (५) भूपालकविप्रणीत जिनचतुर्विंशतिका,
(६) देवनन्दिप्रणीत सिद्धिप्रियस्तोत्र, (७) सोमप्रभाचार्य-
विरचित सूक्तिमुक्तावलि, (सिंदूरप्रकर) (८) जम्बूगुरुविरचित

जिनशतक, (९) पद्मानन्दकविप्रणीत वैराग्यशतक, (१०) जिनप्रभसूरिविरचित सिद्धान्तागमस्तव (सावचूरि), (११) आत्मनिन्दाष्टक, (१२) जिनवल्लभसूरिविरचित समसंस्कृतप्राकृतमहावीरस्वामिस्तोत्र, (१३) हेमचन्द्राचार्यविरचित अन्ययोगव्यवच्छेदिकाद्वात्रिंशिकाख्य महावीरस्वामिस्तोत्र, (१४) हेमचन्द्राचार्यविरचित अयोगव्यवच्छेदिकाद्वात्रिंशिकाख्य महावीरस्वामिस्तोत्र, (१५) जिनप्रभसूरिविरचित पार्श्वनाथस्तव, (१६) जिनप्रभसूरिविरचित गौतमस्तोत्र, (१७) जिनप्रभाचार्यविरचित श्रीवीरस्तव, (१८) जिनप्रभसूरिविरचित चतुर्विंशतिजिनस्तव, (१९) जिनप्रभसूरिविचित पार्श्वस्तव, (२०) जिनप्रभसू-

रिविरचित श्रीवीरनिर्वाणकल्याणस्तव, (२१) विमलकविप्रणीत प्रश्नोत्तररत्नमाला, (२२) धनपालप्रणीत ऋषभपञ्चाशिका, (२३) शोभनमुनिप्रणीत चतुर्विंशतिजिनस्तुति (सटिप्पणी), इतने काव्य व स्तोत्र आये हैं. की. १) रु. डां. म. =॥)

धर्मशर्माभ्युदयकाव्य—यह महाकाव्य महाकवि श्रीहरिचन्द्रजीविरचित है. १) ऽ=

चन्द्रप्रभचरित्रकाव्य—यह महाकवि वीरनन्दिविरचित महाकाव्य है की.।॥) डा. म. ־॥)

प्राकृतपिङ्गलसूत्राणि—श्रीमद्वाग्भटविरचित, लक्ष्मीनाथभट्टकृत टीकासहित. १॥।) ऽ≡)

काव्यानुशासन–यह भी श्रीमद्वाग्भट्टाचार्य्यविरचित और स्वरचित टीकासहित अलंकारका अपूर्व ग्रंथ है. ।≡) ‌ -)

वाग्भट्टालङ्कार–श्रीमद्वाग्भट्टाचार्य्यविरचित अलंकारका ग्रंथ सिंहदेवगणिविरचित विस्तृत मनोहर टीकासहित. ॥) -)

द्विसन्धानमहाकाव्य–यह महाकवि धनंजयजीकृत है. बद्रीनाथविरचित संस्कृत टीकासहित. १॥) =)

नेमिनिर्वाणकाव्य—वाग्भट्टविरचित. ॥=) ।-)

हीरसौभाग्यकाव्य–यह काव्य श्रीदेवविमलगणिविरचित, श्वेताम्बरीयतिविरचित टीकासहित है. ५॥) ।=)

यशस्तिलकचम्पू—(महाकाव्य) श्रीसोमदेवसूरिविरचित

श्रीश्रुतसागरसूरिकृत व्याख्यासमेत पूर्वखंड इसमें यशोधर महाराजका पवित्र चरित्र है. ३॥) ।)

यशस्तिलक-श्रीसोमदेवसूरिविरचित श्रीश्रुतसागरसूरिकृत व्याख्यासमेत उत्तरखंड. २॥) ।)

काव्यानुशासन—आचार्यहेमचन्द्रविरचित, स्वोपज्ञालंकारचूडामणिसंज्ञकवृत्तिसमेत. २) =)

सुभाषितरत्नसंदोह- धर्मपरीक्षाके कर्ता श्रीमदमितगतिविरचित बहुत ही उत्तम ग्रन्थ है. ॥) =)

तिलकमञ्जरी—श्रीधनपालविरचिता. २॥) ।)

जैनस्तोत्रसंग्रह-इसमें भक्तामर, कल्याणमंदिर, विषापहार,

एकी भाव और भूपालपंचविंशतिका ये५मूलस्तोत्र हैं. मूल्य ।) ‑)

जैनस्तोत्ररत्नाकर–इसमें नित्यपाठ करनेयोग्य प्राकृत और संस्कृत जिसमें प्रथम नमस्कार स्मरण, द्वितीय उवसग्गहर स्मरण, तृतीय संतिकरस्तोत्र स्मरण, चतुर्थ तिजयपहुत्त स्मरण, पंचम नमिऊण स्मरण, छट्ठा श्रीअजितशान्तिस्तव स्मरण सप्तम भक्तामर स्मरण; अष्टम कल्याणमंदिरस्तोत्र, नवम बृहच्छान्तिस्तव नामक स्मरण इसप्रकार ९ स्मरण और जयतिहुअणस्तोत्र, जिनपंजरस्तोत्र; ग्रहशान्तिस्तोत्र, पार्श्वनाथका मंत्राधिराजस्तोत्र, और यंत्रविधान इसप्रकार विषय इसमें आये हैं. यह गुटका श्वेताम्बरी जैनी भाइयोंके हितार्थ छपाया है. मूल्य ‑।) ‑)

इदं पुस्तकं निर्णयसागर मुद्रणयन्त्रालयाधिपतिना वा. रा.
घाणेकरद्वारा मुद्रितं. सन १९१२ ईस्वी.
(चतुर्थावृत्तिः)

Printed by B. R. Ghanekar at the Nirnaya-sagar Press,
23, Kolbhat Lane, Bombay.

Published by Tukaram Javaji, Proprietor N. S. Press,
23, Kolbhat Lane, Bombay.

इति जैननित्यपाठसंग्रहः